

**МОНГОЛ УЛСЫН НИЙГЭМ-ЭДИЙН ЗАСГИЙН ӨНӨӨГИЙН НӨХЦӨЛ БАЙДЛЫН
ТАЛААРХ ОЛОН НИЙТИЙН ШҮҮМЖ БА ТУЛГАМДСАН АСУУДЛУУД***(олон нийтийн санаа бодлыг тандах судалгаа)**(2021.10.19-ний байдлаар)**Парламентын судалгааны хүрээлэн***УДИРТГАЛ**

Судалгааны захиалгын дагуу “Монгол Улсын нийгэм-эдийн засгийн нөхцөл байдлын талаарх олон нийтийн шүүмж ба тулгамдсан асуудлууд” сэдэвт олон нийтийн санаа бодлыг тандах судалгааг (2021.10.18-19-ний өдрүүдэд) Парламентын судалгааны хүрээлэнд гүйцэтгэв.

Судалгааны зорилго:

Сүүлийн үед олон нийтийн дунд ихээхэн шүүмж дагуулж байгаа нийгэм, эдийн засаг, улс төрийн хүрээний тулгамдсан асуудлуудыг тоймлон илрүүлж, бодлого, эрх зүйн орчны хүрээнд шийдвэрлэх шаардлагатай тулгамдсан асуудлуудыг тодорхойлохыг зорьсон.

Судалгааны хамрах хүрээ:

Тойм судалгааг нийгмийн сүлжээ, өдөр тутмын хэвлэл, цахим сайтууд, телевизийн ярилцлага, мэдээ мэдээлэл зэрэг олон нийтийн мэдээллийн эх сурвалжуудад тулгуурлан бэлтгэлээ.

Судалгааны арга зүй:

Тойм судалгааг гүйцэтгэхдээ тодорхой салбар, чиглэлүүдээр мэдээллийг түүвэрлэх, ангилах, бүлэглэх, эрэмбэлэх, мэдээллийн агуулгыг задлан шинжилж нэгтгэн дүгнэх контент анализын арга зүйг ашиглав.

Судалгааны эх сурвалжууд:

1. олон нийтийн сүлжээ (фэйсбүүк, твиттер);
2. өдөр тутмын цахим хуудас (өндөр хандалтай сайт);
3. телевизийн нийгэм, эдийн засаг, цаг үеийн нөхцөл байдлын талаар бэлтгэсэн нэвтрүүлгүүд;
4. өдөр тутмын сонингууд;
5. эксперт судлаачдын байр суурь зэрэг болно.

ҮР ДҮНГИЙН ТОЙМ

Мэдээллийн эх сурвалжуудаас сүүлийн үед олон нийтийн дунд маргаан мэтгэлцээн, шүүмж дагуулж байгаа асуудлуудыг тодорхой сэдэв, салбар, чиглэлүүдээр тоймлон түүвэрлэж хамгийн их давталттай, анхаарал татсан асуудлуудыг эрэмбэлэн хамаарах эрх бүхий субъектүүдээр нь ангилан авч үзвэл:

Нэг. Хууль тогтоомжийн хэрэгжилт, Засгийн газрын шийдвэр, үйл ажиллагаа, зохион байгуулалттай холбоотой дараах асуудлууд хамгийн ихээр хөндөгдсөн байна. Үүнд:

1.1 Үнийн өсөлт (нийлүүлэлтийн инфляц, бараа бүтээгдэхүүний хомстол, бүтээн байгуулалт царцсан, бодит үйлдвэрлэлийн салбарын уналт, барилгын материал, үйлдвэрлэлийн түүхий эдийн саатал, төсөв мөнгөний хомстол гэх мэт)

1.2 Ачаа тээвэрлэлт (хилийн гадна ачаа бараа саатсан, нүүрс тээвэрлэлт зогссон, тээврийн компани, жолооч нар хүнд байдалд орсон гэх мэт)

1.3 Шатахууны нийлүүлэлт (шатахууны нийлүүлэлт, нөөц бүрдүүлэлт, хомсдол)

1.4 Нүүрс тээвэр (төмөр замын цариг, нүүрсний экспорт буурсан, нүүрс тээвэрлэлт зогссон)

1.5 Сайжруулсан түлшний хангамж

1.6 Боловсролын байгууллагын үйл ажиллагаа

- Цахим хичээл/хичээл хоцрогдолт, үүнээс үүдэлтэй багш, хүүхдийн эрүүл мэнд, сэтгэл зүйн асуудал
- Сурах бичгийн агуулга, чанар, сургалтын хөтөлбөр,

1.7 Нийгмийн асуудал (цалин хөлс, тэтгэвэр тэтгэмж, өрхийн орлогын бууралт, ажилгүйдэл, ядуурал, ХБХ-ний асуудал, хавтгайрсан халамж)

Иргэдэд ээлгүй, стандартгүй дэд бүтэц (оновчгүй хөрөнгө оруулалт, зам, дэд бүтцийн бүтээн байгуулалт гэх мэт) зэргийг хамруулж үзсэн болно.

1.8 Эрүүл мэндийн салбарын асуудал (эмнэлгийн хүртээмж, эмчилгээ үйлчилгээ, эм тариа, эмнэлгийн хэрэгслийн дутагдал, салбарын менежмент гэх мэт)

Эдгээрээс хамгийн их давтамжтай хөндөгдөж байгаа нь Үнийн өсөлттэй холбоотой асуудлууд байгаа бөгөөд үнэ өсөж, инфляц нэмэгдэж байгаа шалтгааныг Засгийн газар нийлүүлэлтийг зохистой түшинд хангаж чадахгүй байгаагаас бараа, бүтээгдэхүүний болон ачаа тээвэр, шатахууны нийлүүлэлтийн хомстол үүссэн, инфляцыг зөвхөн мөнгөний бодлогоор удирдах боломжгүй болсон гэх мэтийн санал шүүмжүүд байна.

Хоёр. УОК, НОК-ын үйл ажиллагаа, зохион байгуулалттай холбоотой асуудлууд:

2.1 Хөл хорио тэгш бус үйлчилж байгаа, энэ нь цар тахлын тархалтад нөлөөлж байна гэж үзэх хандлага (no double standard, 2 том тоглолт, арга хэмжээ, “Зайсан Хилл”, Цахим үндэстэн)

2.2 “Ковид-19” цар тахал: Засгийн газар, бүх шатны ЗДТГ, УОК болон НОК-ын уялдаагүй, эргэж буцсан үйл ажиллагаа)

2.3. Эрүүл мэндийн үйлчилгээ

- Эмнэлгийн нөхцөл (Сэтгүүлч Б.Ганчимэгийн ХӨСҮТ-ээс хийж буй пост, бичвэрүүд)
- Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн хангамж (ковидын багц, шаардлагатай эм тариа, оношлуур, вакцин, хүчилтөрөгчийн аппарат гэх мэт)

- Ковидын үед эрүүл мэндийн байгууллагуудын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт (өрхийн эмнэлэг, 1,2,3-р шатлалын эмнэлгийн ковидын үеийн хамтын ажиллагаа, шуурхай бус байдал, нас баралт, хүндрэл гэх мэт)

Гурав. Улсын төсөвт хамааралтай асуудлууд

УИХ-аар 2022 оны Улсын төсвийг хэлэлцэж байгаатай холбогдуулан дараах асуудалд анхаарал хандуулж байна:

3.1 Төсвийн тэлэлт, үр ашиггүй зарцуулалт (8,0 их наядаар 2022 оны төсвийн зарлага өссөн, хөрөнгө оруулалтын бодлого оновчгүй)

3.2 Төсвийн хөрөнгө оруулалт

- Тендер будлиантуулах
- Том төслүүдийн хэрэгжилт (удааширсан, төсөвт өртөг нэмэгдсэн)
- Оновчгүй том төслүүд (дүүжин тээвэр)

3.3 Тойргийн мөнгө (2022 оны төсөвт гишүүн тус бүрт 4,0 тэрбум төгрөг тавьсан нь төсвийн алдагдлын 15% болж байна)

3.4 Цалин хөлс, тэтгэвэр тэтгэмжийг нэмэгдүүлэх (ялангуяа багш, эмч нарын цалинг нэмэгдүүлэх, халамжийг зорилтот бүлэгт чиглүүлэх, тэтгэвэр тэтгэмж нэмэгдүүлэх)

Дөрөв. УИХ-ын үйл ажиллагаатай холбоотой асуудлууд

- Хөрөнгө оруулалтын тухай хуулийг тойрсон маргаан олон нийтийн анхааралд байна. УИХ-ын гишүүн Х.Ганхуяг, Х.Булгантуяа, П.Анужин, Д.Өнөрболор нарын өргөн барьсан Хөрөнгө оруулалтын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл нь нийгмийн сүлжээнд нэлээд хэл ам дагуулж байна. Харин уг хуулийн заалттай холбоотой асуудал нийгэмд шуугиан дэгдэнгүүт УИХ-ын гишүүн П.Анужин, Д.Өнөрболор нар нэрээ татаж байгааг өдөр тутмын хэвлэл мэдээллийн хэрэгслэлүүдээр ихээхэн хөндсөн байна.
- Цахим гэмт хэрэгтэй тэмцэх эрх зүйн орчинг бүрдүүлэх (банкнаас мөнгө алдагдах үед шуурхай таслан зогсоох эрх зүйн механизм хангалтгүй, криптовалютын сүлжээнээс иргэд хохирох эрсдэлээс хамгаалах эрх зүйн зохицуулалт гэх мэт)
- Казино байгуулах эрх зүйн орчин (аялал жуулчлалын салбарыг хөгжүүлэх, хяналттайгаар нээх гэх мэт)
- 2022 оны төсвийн төсөлтэй холбоотой асуудлууд (төсвийн тэлэлт, хөрөнгө оруулалт)
- Ковидын дараах эдийн засгийг сэргээн босгох эрх зүйн орчинтой холбоотой асуудлууд
- Эрүүгийн хууль, хүний эрх, хэрэг хянах, шүүн таслах ажиллагааны эрх зүйн орчин
- Монгол банк болон арилжааны банкны үйл ажиллагаа, мөнгөний бодлого, зээл, санхүүжилтийн асуудал (төв банкны үнэт цаасны хүү, бодлогын хүүгийн бууралт зээл, санхүүжилтийн тэлэлтэд нөлөөлөхгүй байна, банкууд мөнгө хүүлж байна, эдийн засагт мөнгө дутагдаж байна гэх мэт)
- Шударга бус өрсөлдөөн хэрэглэгчийн төлөө газрын үйл ажиллагаа
- НӨАТ-ын буцаан олголтын хувь хэмжээг нэмэгдүүлэх.

Түүнчлэн УИХ-ын харьяа байгууллагууд, Засгийн газрын харьяа байгууллагууд, тэдгээрийн үйл ажиллагаа, хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой санал шүүмжүүд ихээр гарсан байна. Эдгээрийг товч тоймловол:

- банк санхүүгийн нөхцөл байдал, зээл, татвар, гэр бүлийн хүчирхийлэл, төрийн албан хаагчийн ёс зүй зан харилцаа, үйлчилгээний чанар, цахим үйлчилгээ нь хангалтгүй байгаа, Ерөнхийлөгчийн санаачилсан Тэрбум мод тарих хөдөлгөөн, Хүний эрхийн зөрчилтэй холбоотой мэдээлүүд гарсан байна
- Нөхөн сонгуулийн дүнтэй холбогдуулан 1992 оны шинэ Үндсэн хуулиар тогтоосон олон намын тогтолцоог Үндсэн хуулийн нэмэлт, өөрчлөлтөөр буцааж хумигдах нөхцөл байдал үүссэн, нэг намын дарангуйлал тогтох гэж байна, үүнийг дагаад сонгууль ардчилсан болж чадахгүй байна, сөрөг хүчин өрсөлдөх битгий хэл хяналтаа тавьж чадахгүй байна
- Иргэн Д.Монголхүү, Э.Одбаяр нарыг цагдаагийн байгууллагаас баривчилж хорьсон нь, цэргийн алба хаахаар явсан залуус зодуулах, улмаар амь насаа алдах, хууль шүүхийн байгууллагын чирэгдэл нь хүний эрх зөрчигдөж байна
- Шүүх засаглалд эрх зүйн шинэтгэл хийж байгаатай адилаар прокурор, мөрдөн байцаах байгууллагын үйл ажиллагааг мөн шинэчлэх шаардлагатай.
- Төрийн үйлчилгээ цахим хэлбэрт шилжиж байгаа ч төрийн байгууллагынхан янз бүрийн "цаас" нэхэж чирэгдүүлдэг асуудал хэвээр байна
- Аливаа томилгоог улс төрөөс ангид, мэргэжлийн болгох шаардлагатай
- Хүүхдийн төлөө гэх тодотголтой уг фонд нь хууль ёсны үйл ажиллагаа явуулж байгаад эргэлзэж байна
- Цар тахлын улмаас аялал жуулчлалын салбар (3) “тэг” зогсолт хийж, тур оператор, тур баазын үйл ажиллагаа эрхэлдэг аж ахуйн нэгжүүдийн орлого бүрэн тасалдсан
- Эрчим хүчний хангамжийн (2) найдвартай ажиллагаа доголдож, импортын шатахууны (8) хомсдол бий болж, сайжруулсан түлш-шахмал нүүрсний (2) нийлүүлэлт тасалдсан
- Үндсэн хуульд тусгагдсан хүний амьд явах эрхийн баталгаа болсон аюулгүй орчинд амьдрах нөхцөлийг бүрдүүлэхийн тулд хот төлөвлөлт (6), нийтийн тээвэр (1), авто зам (1), газрын харилцаа, байгаль орчны (8) хууль, эрх зүйн орчныг харилцан уялдаатай, нэн яаралтай боловсронгуй болгох шаардлагатай.
- Үндэсний аюулгүй байдал (2), нэн ялангуяа эдийн засгийн аюулгүй байдал, гадаад харилцаа, хөрш орнуудтай харилцах асуудал, дипломатуудын томилгоо
- Хөрөнгө оруулагчдыг гадаад, дотоод гэж ялгавартай хандахгүй байх
- Хүнсний аюулгүй байдал, импортын хүнс
- Банкны цахим халдлага, нийгмийн сүлжээг ашиглан хүний эрхэд халдах гэмт хэрэг

Судалгаанд нийт иргэдийг ихээр бухимдуулж буй нийт 183 асуудлыг түүвэрлэн оруулж, шийдвэрлэх эрх бүхий субъектээр нь ангилж үзвэл УИХ-д хамааралтай 73, Засгийн газарт хамааралтай 127, Ерөнхийлөгчид хамааралтай 4, УОК, НОК-д хамааралтай 34, НЗДТГ-т хамаарах 9, Монголбанк-5, ШӨХТГ-2, ҮАБЗ-1, шүүх, хяналтын байгууллагад хамааралтай 4 мэдээлэл тус тус байна. Үүнээс дийлэнх нь буюу 70% нь Засгийн газарт хамааралтай асуудлууд байна.

(Мэдээллийн дэлгэрэнгүйг хавсралтаас үзнэ үү.)

Сэдэв	Тулгамдсан асуудал/ шүүмж	Эх сурвалж	Олон нийтийн санал	Асуудлын тайлбар	тодорхойлолт/	Хариуцан шийдвэрлэх субъект
1	2	3	4	5	6	6
Төсөв	Ч.Отгончулу: 2022 оны төсөв УЛСЫНХ БИШ УЛС ТӨРЧДИЙН ТӨСӨВ болжээ	https://gogo.mn/r/4i27q	Соёлын сайдад их хэмжээний мөнгийг төсөвлөсөн. Судалгаагүй төсөв болсон Эдийн засагт яг юу болоод байгааг сайн ойлгоогүй байна. Хил гааль, боомт дээр маш их хүнрэл, түгжрэл үүссэн, Дарханы зам зэрэг асуудал их байна. Архи, тамхины хэрэглээг дэмжсэн төсөв болсон. НӨАТ-ыг өсгөсөн, өр зээлийг өргөмжилсөн байна. Ковидын хуулийг далимдуулж тендергүй төсөв зарцуулж байна. Хэнтий аймагт маш өндөр төсөв тавьсан.	Төсвийн бууруулах, төрийн бууруулах	алдагдалыг төсөв дэх улс нөлөөллийг	УИХ/Засгийн газар
	Ч.Отгончулу: ТӨСВИЙН БОЛОВСРУУЛАЛТАД СӨРӨГ ХҮЧИН ДУТАГДАЖ БАЙНА. Архи, ундаа, тамхины онцгой албан татварын орлогыг 500 тэрбум төгрөгөөр өсгөнө гэж тусгасан байгаа юм. Энэ нь монголчуудыг илүү их архи уу, тамхи тат гэж байгаагаас ялгаагүй.	https://equir.mn/252762/	Сангийн сайд бол төсвийг өөрөө хийнэ, төлөвлөнө, хэмжинэ, шалгуураа өөрөө тогтооно, түүндээ өөрөө дүн тавина, өөрөө тайлагнана. Уг нь Улсын их хурал хянадаг байсан ч ковидын хуулиар тэр үүргийг нь хязгаарлчихсан. Тэгэхээр Засгийн газар өөрсдөө дураараа дургиж байна. Бусад улсад хараат бус хөндлөнгийн шинжээчид төсвийг нягталдаг. Манайд тийм боломж байхгүй.	Төсвийн байдал, хяналт хангалтгүй	УИХ/Засгийн газар	УИХ/Засгийн газар
	Гишүүн нэг бүрт 4'000'000'000₮. Нийт ₮304 тэрбум. Улсын дундаж төсвийн 3%. Төсвийн алдагдал 2'000'000'000₮ гэж үзвэл үүний 15%. Улайм цайм хуульчилсан авлига. Сөрөг хүчний гишүүд чихэр долоочихоогүй л бол нэг юм хэлээрэй. Ийм юмыг зөвшөөрч болохгүй.	https://twitter.com/Loisambuu/status/1449980830751723521	Төсвийн алдагдалыг бууруулах, төсөв дэх улс төрийн нөлөөллийг бууруулах	Төсвийн бууруулах, төрийн бууруулах	алдагдалыг төсөв дэх улс нөлөөллийг	УИХ/Засгийн газар
	Б.Отгонгс: Засгийн газар тойргийн хөрөнгө оруулалт нэрээр УИХ-ын гишүүдээ авлигадаж байна	http://loim.mn/article/1111HZV/30047	Төсвийн алдагдалыг бууруулах. УИХ-ын гишүүдийн тойрогт өгч буй 4 тэрбум төгрөгийг болиулах л хэрэгтэй. Иргэдийн дулаан амьдрах түлш, зудын асуудал хэцүү байна. Түлш, эрчим хүчний асуудлыг анхаарах. Гадаад өрийн асуудал.	Төсвийн бууруулах, төрийн бууруулах	алдагдалыг төсөв дэх улс нөлөөллийг	УИХ/Засгийн газар
	Монгол Улс уул уурхайгаас их олз орж ирсэн 2009 оноос хойш төсвөө тэлэх бодлого явуулж, мөнгөний нийлүүлэлтийг байнга нэмэгдүүлж ирсэн билээ. Зөвхөн энэ үеэс хойш л гэхэд Монгол Улсын төсөв зургаа дахин нэмэгдсэн байна	http://eagle.mn/r/92310	2008 оны төсвийн тухай хуулиар нэгдсэн төсвийн нийт орлого 2,423.2 тэрбум төгрөг, нийт зарлага 2,560.1 тэрбум төгрөг байсан. Сүүлийн хоёр жилд бүтээн байгуулалт руу их "мөнгө" хийснээ багасгавал ирэх жилийн төсөв энэ жилийнхээс бага байх ёстой. Учир нь ирэх хоёр жил сонгуульгүй. Иргэд бүсээ чангална, гэхдээ хариуцлагатай, алдагдалгүй төсөв баталъя	2022 оны төсвийн зардал огцом нэмэгдсэн	алдагдалыг төсөв дэх улс нөлөөллийг	УИХ/Засгийн газар

Улаан бал 106 дугаар Төсвийн төсөл 18 их наяд болж өмнөх жилийнхээс 8 их наядаар нэмэгдсэн тухай		https://www.youtube.com/watch?v=YU2oKhaJaA	гэвэл "сонгуулийн" тодотголтой өмнөх хоёр жилийнхээсээ буурах нь гарцаагүй хэрэг.	2022 оны төсвийн зардал огцом нэмэгдсэн	УИХ/Засгийн газар
Ажил нь зогссон, царцсан төслүүд төсвийн мөнгөнөөс шимигчилж байна. Үүний нэг нь нийтийн тээвэрт дүүжин тээвэрийг нэвтрүүлэх төсөл юм. Юу хийдэг нь тодорхойгүй тус орон нутгийн өмчит үйлдвэрийн газарт жилд 414 сая төгрөг зарцуулж байна. Дүүжин тээвэр нэвтрүүлэх төслийн жилийн цалин 310 сая төгрөг. Баянхоншууны тойрог орчимд 2020 оны 1 сард дүүжин тээвэр байуулах төслийг анх эхлүүлнэ гэсэн боловч одоогоор нэгч тоосго, бүтээн байгуулалт эхлүүлээгүй байна. Энэ мэт зогссон төсөлд төсөв батлаж байгаад иргэд олон нийт бухимдалтай байна.	NTV Нийгэм мэдээний цаг	Үндэсний шуудан 2021.10.15	Хөрөнгө оруулалтын бодлого бүрхэг, хэт өөдрөг, инфляцийн өсөлтийг тооцоогүй.	2022 оны төсөв хэт өөдрөг, хөрөнгө оруулалтын бодлого тодорхойгүй байна.	УИХ/Засгийн газар - 2022 оны төсвийн төлөвлөлт, хөрөнгө оруулалтыг нарийвчлах, хэт өөдрөг төсөв гэж үзсэн. УИХ
Эдийн засагч Н.Энхбаяр: Улсын тендер ч, төсвийн хуваарилалт ч хэдхэн том компаниудыг дэмждэг боллоо, хэт тэгш бус байна	http://foim.mn/article/YwDBI/30083 Enkhbayar Namjildorj		-Тансаг хэрэглээний бараанд болон эрүүл мэндэд хортой, эдийн засагт үр өгөөжгүй архи, тамхинд өндөр татвар тавих хэрэгтэй. Дэлхийн улс орнуудад нэг хайрцаг тамхины үнэ Монголоос 3-4 дахин өндөр байна. -Дэд бүтцээ шийдээгүй байж 36 сая тонн нүүрс гаргана гээд төлөвлөж байгаа нь хэт өөдрөг, бодит бус төсөөлөл. Төсвийн бодлого хэт өөдрөг бус, болгоомжтой төсөөлөх ёстой. Үүсч болох эрсдэлүүдийг тооцсон хувилбартай байх. Төсвийн зарлага талдаа тогтвортой бодлого алга. Татварын зохистой бодлого хэрэгтэй. Тансаг хэрэглээний бараанд илүү өндөр татвар тогтоож, эрүүл мэндэд хор хөнөөлтэй, эдийн засагт үр өгөөжгүй архи, тамхинд маш өндөр татвар тавих хэрэгтэй. Сангийн яамны оруулсан төсөл дээр татвар, орон тоо, хуваарилалт, хөрөнгө оруулалтыг	2022 оны төсөв хэт өөдрөг, хөрөнгө оруулалтын бодлого тодорхойгүй байна. Төсвийн хуваарилалт ч тэгш бус, том компаниудыг дэмжиж байна.	УИХ

	зөвхөн том компани биш, ЖДҮ-ийн асуудлыг бодож, төлөвлөж оруулах учиртай. Дэд бүтцийн асуудлаа шийдэх хэрэгтэй. Алдагдал үүсгэж байгаа шалтгаан бүрээр нь ярьж, засч сайжруулах ёстой. Төрийн өмчит компаниудын менежмент, төсөв баталж байгаа тогтолцоо зэргийг хамтад ярьж, цэгцлэх. Манай улсад тулгамдаж байгаа номер нэг асуудал болох ковидыг даван туулахын тулд үүсч болох эрсдэлүүдээ тодорхойлох. Эрүүл мэндийн бэлэн байдал, нөөцөө хэрхэн бэлдэх, дээр нь хилийн боомтууд дээр ямар дэглэм мөрдөх вэ гэдэг маш чухал асуудал.					Төсвийн зарцуулалтад тавих хяналт хангалтгүй байна	УИХ
	Монгол Улс "ковид-19" халдварт өвчний хөлд үрэгдэж байна. Татвар төлөгч аж ахуй нэгжүүд орлогогүй болж, иргэд бүсээ чангалж жиндүү өвөлжиж байна. Гэтэл төрд ажиллаж байгаа дарга нар, татвар төлөгчдийн мөнгөөр жийп автомашин хоёр дахин нугарсан үнээр худалдан авч унаж байгаа юм. Төрийн мөнгө хяналтгүй зарцуулагдаж байна.	https://zaria.mn/oo8					
Үнийн есөлт/Ин фляц	Г.Батзориг: Нийлүүлэлтийн шинжтэй инфляцыг мөнгөний бодлогоор "эмчлэх" боломжгүй	http://toim.mn/article/mNlUgY/30082 https://kon.mn/n/2es	Гуравхан бүтээгдэхүүн инфляцын 50 хувийг эзэлж байна. Нэгт, хатуу тулш, хоёрт шатахуун, гуравт мах. Үнийг нийлүүлэлтийн инфляц гэдэг. Энэ бол Засгийн газрын хариуцах ёстой инфляц буюу Засгийн газрын чадавхийн асуудал. Товчхондоо, нэг бол махны үнийг зах зээлийн зарчмаар нь явуул. Эс бөгөөс нөөцийн махаа бэлдсэн шиг бэлдээд, логистикийн асуудлыг нь шийд гэсэн үг.. эсхүл шатахууны үнийг төр угаасаа менежмент хийж чадахгүй юм байна. Тиймээс шатахууныг зөнд нь орхи. Битгий хамаагүй барьж байгаад үнийг нь өсгөөд зах зээл дээр худалдан авах чадварыг огцом бууруулж, хорлосон шийдвэр гарга гэсэн үг юм.			Монголбанк бодлогын хүүг 6 хувь хүргэн бууруулж репо санхүүжилтийг нэмэгдүүлсэн хэдий ч инфляц буурахгүй, эдийн засагт мөнгөний урсгал орж ирэхгүй байна. Засгийн газрын үйл ажиллагаатай холбоотой нөлөөллүүдийг арилгах	УИХ/Засгийн газар/Монголбанк

Үнийн өсөлт	"2022 оны улсын төсөв батлахтай холбогдуулан барилгын салбарынхан Сангийн яамны гадна жагсаал зохион байгуулж байна. Барилгын салбарын төлөөлөл "Бид барилгаа барих ямар ч боломжгүй боллоо. Хил хаалттай, хэзээ нээгдэх нь тодорхойгүй байдалтай байна. Барилгын материалын үнэ өсөнтэй холбоотойгоор компаниуд багадаа 300 саяас нэг тэрбум төгрөгийн алдагдалд хүлээсэн.	http://eagle.mn/r/92951 http://eagle.mn/r/92849	Барилгын материалын үнийн өсөлтийн зөрүүг 2022 оны төсөвт тусгаж өгөхийг хүсэж байна. Б.Жавхлан сайд энэ асуудлыг шийдэхгүй бол улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар баригдаж буй 1100 гаруй барилга балгас болж үлдэх нь. Улмаар татвар төлөгчдийн мөнгө үнэгүйдэхэд хүрнэ. Засгийн газар хөрөнгө оруулалтын үр өгөөжийг дээшлүүлэхэд анхаарлаа хандуулахгүй байна. Бид ажил олгогчид, Гэсэн хэдий ч олон сая төгрөгийн өрөнд баригдаж ажилчдаа цалинжуулж чадахгүй байдалд хүрлээ. Энэ чигээрээ удвал барилгын компаниудын 70-80 хувь нь дамлуурна".	Барилгын салбарынхан 2022 оны төсөв барилгын материалын үнийн өсөлтийн зөрүүг тусгах, хил гаалийг яаралтай нээж салбарын хэвийн үйл ажиллагааг хангахыг шаардаж байна.	Засгийн газар- Хил, гааль, барилгын материалын үнийн өсөлт, дуусаагүй барилга, санхүүжилт, салбарын бусад асуудлуудыг шийдвэрлэж хөл дээр нь босгох
	2020-2021 оны улсын төсвөөр барилга барьж буй компаниудын 70-80% нь дамлуурахад бөглөн болчихоод байна	https://ikon.mn/n/2cu1	Энэ асуудлыг шийдэхгүй бол татвар төлөгчдийн мөнгө үнэгүйдэх гээд байна. Бидэнтэй Сангийн сайд Жавхлан та өөрийн биеэр уулзаж, тайлбар хийхийг хүсье. Барилгын материалын үнийн өсөлт түр зуурынх гэдгийг та ямар судалгаанд үндэслэн хэлсэн юм. Үнэхээр алдсан байвал үнийн өсөлтийн зөрүүг шийдэж, 2022 оны улсын төсөв батлагдахад хугацаа үлдсэн учраас засаж оруулах боломж байна.	Төсвийн хөрөнгөөр барилга барьж буй компаниуд санхүүгийн хүнд байдалд орсон	Засгийн газар
Засгийн газар	Барилгын материалын үнэ өссөнөөс болж баригдаж буй бүтээн байгуулалтууд царцана	C1 TB - 2021.10.12-ны мэдээ	Барилгын материалын үнэ өссөн	Барилгын материалын үнэ өссөн	Засгийн газар
	Банк болоод зах зээлийн үнэлгээ хоорондоо зөрүүтэйгээс гадна үнийн хэт хөөсрөлтөөс болж иргэд орон сууцанд хамрагдаж чадахгүй байна.	C1 TB - 2021.10.12-ны мэдээ	Орон сууцны үнийн хөөрөгдөлтийг зохицуулах. Банк болон зах зээлийн үнэлгээ хэт зөрүүтэй байна. Иргэд хохирч байна.	Орон сууцны үнийн хөөрөгдөлтийг зохицуулах. Банк болон зах зээлийн үнэлгээ хэт зөрүүтэй байна. Иргэд хохирч байна.	Засгийн газар
Засгийн газар	Иргэдийн худалдан авах чадвар улам муудаад байна. Дунд, дундаас дээш давхарга бий болгох биш ядуурал бүр ядуурлын эмзэг байдал руу орох магадлал маш өндөр болж байна	https://fb.watch/8YUoPLbb-/	Инфляци барих бодлого явуулж байгаа. Бараа бүтээгдэхүүний ханган нийлүүлэлтийг сайжруулах, макро тогтвортой байдлыг хангах.	Иргэдийн орлого худалдан авах чадвар муудсан. Үнийн өсөлтийг мөнгөний бодлгооор барьж дийлэхгүй. Бараа бүтээгдэхүүний ханган нийлүүлэлтийг сайжруулах тал дээр Засгийн газар арга хэмжээ авах	Засгийн газар
	4-р сард 38,872₮-өөр авч байсан бараа бүтээгдэхүүнийг 10-р сард 42,477₮-өөр худалдан авч байна	C1 TB - 2021.10.04-ний мэдээ	Өргөн хэрэглээний бараа бүтээгдэхүүний үнэ өссөн	Өргөн хэрэглээний бараа бүтээгдэхүүний үнэ өссөн	Засгийн газар
Засгийн газар	Цар тахлын үед махны үнэ 2000-2500 төгрөгөөр нэмэгджээ.	C1 TB - 2021.09.21-ний мэдээ	Махны үнэ нэмэгдсэн	Махны үнэ нэмэгдсэн	Засгийн газар

	Инфляц 10 хувьтай болно гэдэг, таны цалингийн 10 хувь нь хоосон цаас болсныг л илтгэж буй. Гар дээрх 100 мянган төгрөг тань худалдаа хийхэд 90 мянгатай дүйцэх л үнэ цэнтэй гэсэн үг. Гэтэл нөгөө талд хэрэглээний үнийн индекс 10 хувь хүрснээр өргөн хэрэглээний бараа бүтээгдэхүүний үнэ өнгөрсөгч оны мөн үеэсээ даруй 10 хувиар нэмэгдсэнийг илтгэнэ.	https://equur.mn/256458/		Засгийн газар
	Цар тахлын үеийн нийлүүлэлтийн "шок" эрчимжиж, боомтууд дахь саатал хиндэрч байна. Энэ нь жижиглэн худалдаанд нөлөөлж, бараа, бүтээгдэхүүний үнэ нэмэгдэх, компаниудын ашиг буурах зэрэг эрсдэл дагуулж байна.	http://bloombergvt.mn/boomтуудын-гашаа-хүндрэл/?cid=3		Засгийн газар
Гааль, хяналт	Энэ оны эхний 9 сард гаалийн байгууллагад нийтдээ 776 удаагийн зөрчил, гэмт хэрэг бүртгэгдсэн байна. Монгол Улсын хилээр нэвтэрч байгаа зорчигч 15 сая төгрөгөөс дээш хэмжээний валютыг валютыг биедээ авч явж байгаа тохиолдолд гаалийн мэдүүлэгт заавал бичих үүрэгтэй. Иргэд энэ заалтыг мэдэхгүйгээс зөрчилд холбогдож бэлэн мөнгөө хураалгах, торгуулах зөрчил буурахгүй байгааг гаалийн байгууллагаас анхаарууллаа.	http://eagle.mn/r/92457	Энэ зөрчилд 2.1 тэрбум төгрөгийн татварыг нөхөн төлүүлж, 1.2 тэрбум төгрөгийн торгууль оногдуулжээ. Мөн 37.9 сая төгрөгийн барааг улсын орлого болгож, 56.8 сая төгрөгийн үнэ бүхий барааг бүтээгдэхүүнийг түр хураасан байна. Мөн улсын хилээр 133.7 мянган юань буюу 58.9 сая төгрөгтэй тэнцэх валютыг хууль бусаар нэвтрүүлэхийг завдсаныг улсын орлого болгон, 8.8 сая төгрөгийн торгууль ногдуулсан байна.	Засгийн газар-хуулийн хэрэгжилт, хяналт
Ачаа тээвэр	Чингэлэг тээвэр Хятад Улсад саатаж байгаа нь Монголын эдийн засагт сөргөөр нөлөөлж байна Эрэнхээс ирж байгаа ачааны үнэ маш их нэмэгдсэн Хятад Улсын Эрээн хотод ковид илэрч хилээ хааж зам тээврийн орох гарах хөдөлгөөнийг хаахаас гадна ачаа барааны татан авалтыг зогсоолоо. Хилээ хэзээ нээх нь тодорхойгүй байна.	https://www.facebook.com/tvg9mongolia/ C1 ТВ - Реакц "Хил гааль авилгад идэгдсэн үү" 2021.10.14 https://www.facebook.com/tvg9mongolia/	Хятадад саатсан чингэлэг тээвруудийг гацаанаас гаргах шаардлагатай Ачаа тээврийн үнэ нэмэгдсэн Хил хаагдсанаас бараа татан авалт зогссон	Засгийн газар Засгийн газар Засгийн газар

Нүүрс тээвэр	Тяньжин боомтод гацсан чингэлэг ачааны асуудал	C1 TB - 2021.10.13	Хилийн чанадад гацсан барааг яаралтай татан авах	Засгийн газар
	С.Дэлгэр: Жинхэнэ авлигачингууд чинь гаалийн ажилчид. Ялангуяа Замын-Үүдэд	C1 TB - 2021.10.06	Гаалийн ажилчид авилга авч байна.	Засгийн газар
	Т.Түмэнцэцэг: Эд нарын хэлээд байгаа шиг ачаа бараа хэвийн болсон зүйл ерөөсөө байхгүй.	C1 TB - 2021.10.07	Төрийн мэдээлэл үнэн зөв байх ёстой. Бодит байдал дээр ачаа барааны татан авалт жигдрээгүй, саатсан хэвээр байна.	Засгийн газар
	Эрэнгэ хаагдсанаас хойш 100 айл дээр барилгын материалын үнэ 30-40% өслөө шдэ	@amaraaliberty		Засгийн газар
Нүүрс тээвэр	Нүүрс тээврийн жолооч нарын аж амьдрал сүүлийн 2 жил үнэхээр хүнд банкны мөнгө хүүлэгчдийн дарамтанд эд хөрөнгөө алдаж гэр бүл үр хүүхдүүдийн хамт тарчилж байгаа нь туйлийн үнэн. Төр засгийн бодлого 30 жил буруу явж ирсний гайгаас болж хичээж зүтгэж байгаа олон 100-н мянган хөдөлмөрч иргэд боолын хөлсөөр ажиллаж авсан цалингаа мөнгө хүүлэгчидэд дээрэмдүүлдэг тотолцоог халах.	Жагар Бямбасүрэн	Дэлхийн жишигт нийцсэн банк санхүүгийн тогтолцоо бий болгох нь хамгийн чухал	УИХ/Монголбанк/Засгийн газар
	Зам, тээврийн хөгжлийн сайд Л.Халтар тээвэрчдийн холбоотой хийсэн гэрээгээ зөрчиж, Тавантолгойгоос Цойр чиглэлийн улсын чанартай авто замыг хатуу хучилттай зам тавих хүртэл тээвэр хийлгэхгүй гэсэн 158 дугаартай тушаал аравдугаар сарын 6-ны өдөр гаргажээ. Монголын тээвэрчид банкны зээлээр, байгаа хөрөнгөө барьцаалж задгай тээвштэй тээврийн машин авсан 4 тээвэрлэлт хийж чадахгүй 2-3 сараар цалин орлогогүй зогсож байна.	https://gogo.mn/r/v586y	Нүүрсний тээвэрт явж байгаа жолооч нарын аж амьдрал, цалин хөлс, нийтийн асуудал маш хүнд байна. Төрөөс анхаарах	Засгийн газар
	Жолооч н.Баярхүү: Цагаан хаданд дуртай жолоочоо хил нэвтрүүлж, дургүйгээ буцаах нь түгээмэл боллоо	https://gogo.mn/r/0y65y	ЗТХЯ-ны сайд Л. Халтар буруу шийдвэр гаргасан. Тавантолгойн автозамын тээвэрлэлтийг зогсоосноос үүдэн тээвэрчдийн асуудал хүндэрч байна. Гэрээ зөрчигдсөн.	Засгийн газар
Нүүрс тээвэр	Зам тээврийн хөгжлийн сайдын тушаалыг эсэргүүцсэн тээвэрчид жагсаж байна	C1 TB - 2021.10.13-ны мэдээ	Цагаан хаданд жолооч нарын эрх зөрчигдөж, дарамтанд байна.	Засгийн газар
			ЗТХЯ-ны сайдын шийдвэрийг жолооч нар эсэргүүцэж байна	Засгийн газар

Замын-Үүд сумын иргэд нүүрс тээвэрлэлийг авто замаар тээвэрлэхийг эсэргүүцэж, Цагаан хадын замаар тээвэрлэхийг хүсэж байгааг илэрхийллээ.	http://eadle.mn/r/92710	"Замын-Үүд суманд 30 мянган иргэн амьдардаг. Бид эрүүл, цэвэрхэн орчинд амьдрах эрхтэй. Иймээс суурьшлын бүсэд нүүрс авто замаар тээвэрлэхийг хатуу эсэргүүцэж байна. Замын-Үүд бол Монголын өмнөд бүсийн ганц нүүр царай. Энэ бүсэд нүүрс тээвэрлэвэл бид хоёр дахь Цагаан хад болно. Замын-Үүдэд нүүрс тээвэр татах дэд бүтэц байхгүй" гэсэн юм. "Тээвэрчид үнэ хөөрөгдөж байна гэсэн мэдээлэл буруу, ташаа болохыг мэдэгдэж байна. Бид гэрээний дагуу ажиллаж байгаа. Хэдийгээр Засгийн газраас ажлын хэсэг гарч ажилласан ч үр дүнд хүрсэнгүй. Нөхцөл байдал сайжирсангүй. Бодит байдал дээр боомтоор өдөрт 25 тээврийн машин орж байна. Харин нүүрс тээврийн 40-50 машин нэвтэрч байгаа. Үүнээс болж гацаа үүсэж байна. Ковидоос өмнө 200 гаруй машин явдаг байсан. Иймээс өдөрт нэвтрэх ачаа тээврийн машины тоог нэмэгдүүлж 100 болгохыг хүсэж байна. Мөн Шаргын овоон дээр нөхцөл байдал хүнд, хоол хүнс шаардлага хангахгүй байна. Дундын бүсэд гацаа их гарч байгаа учраас үүнийг болиулж өгөөч" гэлээ.	Замын Үүд сумын иргэд суурьшлын бүс дагуу авто замаар нүүрс тээвэрлэхийг эсэргүүцэж байна. Ковидоос өмнө боомтоор 200 гаруй машин нэвтэрдэг байсан бол одоо өдөрт 25 машин л гарч байна. Иймээс өдөрт боомтоор нэвтрэх машины тоог нэмэгдүүлж ядаж 100 болгох	Засгийн газар
"Баянзам тээвэрчдийн ноос Гашуунсухайт боомтод үүсээд буй нөхцөл бүхү шинжилгээний хариунууд зөрүүтэй гарч байгаагаас олон жолооч, компаниуд ихээхэн алдагдал хүлээж байгааг мэдэгдэв. Салбартаа ч биш монголд халгаатай Л.Халтарын зохион байгуулалтгүй бодлогын үр дүнд энэ жил монголоос 42 сая тонн нүүрс гаргах ёстой байсан ч чадаагүй.	https://ikon.mn/in/2ci2	Хилийн боомтын зөвлөлийн бүрэлдэхүүнийг солих хэрэгтэй гэж үзэж байна. Оронд нь тээврийн менежмент, халдвар хамгааллын зохион байгуулалтыг сайн хийдэг мэргэжлийн баг ажиллуулах хэрэгтэй	Гашуунсухайт боомтод шинжилгээний хариу буруу гарсанаас олон жолооч, компаниуд хохирч байна.	Засгийн газар
Н.Ялагдашгүй: Нүүрс тээвэр зогссоноор 159 компани сул зогсож, 4000 орчим тээвэрчид ажилтуй болно. Улсын төсөвт ч асар хор хохиролтой	https://medee.mn/p/163557		ЗТЯ-ны сайдын буруу шийдвэрээс болж Монгол улс нүүрс экспортлох боломжоо алдаж байна. Шийдвэрийг эргэж харах	Засгийн газар
	https://medee.mn/p/163604		Нүүрс тээвэр зогссоноос маш олон компани, тээвэрчид ажилтуй сул зогсч байна.	Засгийн газар

Эдийн засаг	Бизнес эрхлэгчид дахин хөл хорио тогтоохгүй байхыг хүсчээ /2021.09.14/	http://eagle.mn/r/916 65	Бизнесийн үйл ажиллагааг тасралтгүй, хэвийн явуулахад тулгарч буй хүндрэл бэрхшээлүүдийг эрэмбэлэхэд: бэлэн мөнгөний (эргэлтийн хөрөнгийн) дутагдал, бизнес эрхлэх тодорхойгүй нөхцөл байдал, тээвэр ложистиктой холбогдох удаашрал, тасалдал хүндрэл учруулж байна. Судалгаанд оролцсон иргэдийн олонх нь бизнесээ сэргээж, хэвийн үргэлжлүүлэхэд дараах санхүүгийн дэмжлэг шаардлагатай байна гэж үзсэн байна. Үүнд: Санхүүгийн дэмжлэг (хөнгөлөлттэй зээл, барьцаагүй, урт хугацаат санхүүжилт) ААН-ийн албан татварыг хойшлуулах, хөнгөлөх Хориг цуцалсны дараа бизнесийг сэргээж хэвийн явуулахад нэгдсэн зохицуулалт хийх (Төрийн байгууллагын үйлчилгээний суртлыг бууруулах гэх мэт) Нөхцөл байдал хүнд болсон ч бизнесийн үйл ажиллагааг тасралтгүй явуулах (Хөл хорионд оруулахгүй) Тээвэр, ложистикийн нөхцөлийг сайжруулах Ач холбогдол, үр нөлөө багатай шаардлага, үнэлгээ, зөвшөөрлийн тоог багасгах, хялбаршуулах зэрэг дэмжлэг хэрэгтэй байна гэж бизнес эрхлэгчид үзжээ.	МУХАТ-аас цар тахлын улмаас бизнес эрхлэгчдийн үйл ажиллагаанд гарч буй өөрчлөлт, тулгарч буй хүндрэл бэрхшээл, шаардлагатай дэмжлэгийг тодорхойлох зорилгоор явуулсан судалгаанд Улаанбаатар хот болон орон нутгийн нийт 1349 бизнес эрхлэгч оролцсон байна. Судалгаанд оролцсон бизнес эрхлэгчдээс: 61% нь ус, цахилгаан, дулааны төлбөр хөнгөлөх, чөлөөлөх дэмжлэг авсан 44% нь НДШ-ийн хөнгөлөлтөд 17% нь 3 хувийн зээлд хамрагдсан бол 24% нь ямар нэг дэмжлэг аваагүй байна. Цаашид бизнес эрхлэгчдэд цар тахлын хүндрэлийг даван туулах, нөлөөллийг бууруулах чиглэлээр төрөөс үзүүлэх дэмжлэг туслахааг үргэлжлүүлэх, энэ чиглэлээр бодлогын шийдэл гаргах	УИХ/Засгийн газар
Монгол Улсад ЖДҮ эрхлэгчид үйлдвэрлэл, өргөжүүлэхийн тулд нэн түрүүнд санхүүгийн эх үүсвэр дутагдалтай нүүр тулдаг	С1 ТВ - 2021.10.12-ны мэдээ	https://gogo.mn/r/66 wm0	Арилжааны банкин дахь иргэдийн данснаас сэжигтэй гүйлгээ гарсан тохиолдолд арилжаачийг хохироохгүйн тулд иргэний мэдээллийн дагуу дансыг түр хаах, царцаах, хууль хяналтын байгууллагаас шуурхай шалгаж асуудлыг шийдвэрлэх эрх зүйн орчин бүрдүүлэх, банк болон хууль хяналтын байгууллага хоорондын хамтын ажиллагаа, ажлын уялдаа холбоог сайжруулах	УИХ/СЗХ -Кибер аюулгүй байдлын эрх зүйн орчин бүрдүүлэх. Цахим гэмт хэрэгтэй тэмцэх хүрээнд Банкны хуульд өөрчлөлт оруулах,	УИХ/Засгийн газар

Банк санхүү, зээл	Эдийн засгаа сэргээхийн тулд заавал казино байгуулах шаардлагатай юу?	C1 ТВ - 2021.10.08-ны мэдээ	Олон улсын жишгээр, ж. Солонгос зөвхөн гадаад хүнд үйлчилдэг казино байгуулах боломжтой. ГА	харилцагчдыг цахим гэмт хэргээс хамгаалах, гэмт хэргийн шинжтэй үйлдлийг таслан зогсоох, шуурхай шалган шийдвэрлэх чиглэлээр холбогдох байгууллагуудыг үүрэгжүүлэх	УИХ - эрх зүйн орчны асуудлыг шийдвэрлэх
	Иргэд койн худалдан авах замаар богино хугацаанд өндөр ашиг олох сонирхолтой байгаа нь эрсдэл дагуулж байна. Монголбанк, санхүүгийн зохицуулах хорооноос виртуаль хөрөнгө оруулалт нь албан ёсны хөрөнгө оруулалт, төлбөрийн хэрэгсэлд тооцогдохгүй, ирээдүйд эрсдэл үүсвэл хохирлыг төр хариуцахгүй гэдгийг мэдэгдсэн ч энэ төрлийн сүлжээ, хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагаа явагдсаар байна. Цаашид энэ төрлийн гүйлгээ, сүлжээнээс иргэд олноор хохирч болзошгүй байна.	https://dого.mn/r/ww871?fbclid=IwAR07bhib0H6lU3wQEQWd2hwzslIOGrlKbRas5B3V_o9Ozx2VsmnIMDO5lQ		Монгол Улсад одоо хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж буй эрх зүйн орчны хүрээнд виртуаль хөрөнгийг албан ёсоор үнэт цаасны хөрөнгө оруулалтын хэрэгсэл, төлбөрийн хэрэгсэлд тооцоогүй, хориглосон агуулгатай хуулийн заалтууд үйлчилж байна. Эрх бүхий байгууллагуудаас зөвхөн сэрэмжлүүлэх мэдэгдэл хийснээр төрийн оролцоо хязгаарлагдаж байна.	УИХ/ Монголбанк, СЗХ - Эрх зүйн орчны хүрээнд асуудлыг шийдвэрлэх
	Зүв зүгээр байсан нарны замын бордторыг техникийн хүчээр ховх татаж сольж байгааг харахад 1-р ээлжнийхэн нь олигтой идэш үлдээгээгүй юм байлгүй. Эрх мэдэлтнүүдэд ажил хийх сэтгэл байхгүй, зүгээр л мөнгө хийх шунал байгаагийн нэг жишээ энэ. Өмнө хийгдсэн бүтээн байгуулалтын ажлыг нурааж, сайжруулах нэрийдлээр мөнгө угаадаг.	https://www.facebook.com/BuyangqinJagaa/		Замын сангийн хөрөнгийн зарцуулалтанд үнэлгээ хийх, үр ашгийг хөрөнгө оруулалтыг таслан зогсоох. ГА	Засгийн газар
Банк санхүү, зээл	₮10 их наядын хөтөлбөр эхэлж байх үед төв банкны үнэт цаасны үлдэгдэл ₮8.3 их наяд байв. Уг нь жилийн 3% хүүтэй зээл өгөхөд иргэд, ААН-үүд нь бизнес хийх ёстой. Гэтэл бизнес хийхгүй банкнд хийлээ, банкууд бугдийг нь 6% хүүтэй төв банкнд байршуулаад байна.	https://www.facebook.com/Urantogtokhivideos/687631649293771		Төв банкны үнэт цаасны хүү өндөр байгаа учраас банкууд зээл гаргах сонирхолгүй мөнгөө Монголбанкнд байршуулаад байна. Төв банкны мөнгөний бодлогыг зөв болгох, банкны эх үүсвэрийг эдийн засагт чиглүүлэх арга хэмжээ авах.	УИХ/Монголбанк
Цалин хөлс	Гишүүдийн цалин 1.2 саяас 2,8 сая ₮ болтлоо нэмэгджээ	C1 ТВ - 2021.10.08-ны мэдээ (902 комменттой)			

	Монголын багш нарын сарын дундаж цалин 770 мянган төгрөг бол энэ нь дэлхийн бусад улс орнуудын багш нарын цалингаас 3-5 дахин бага байна	C1 ТВ - 2021.10.05-ны мэдээ	-Бага, дунд сургуулийн хүртэмжийг нэмэгдүүлж, анги дүүргэлтийн тоог бууруулснаар багшийн ачааллыг бууруулах. ГА -Ахлах ангийг коллежтэй дүйцүүлэх, коллежийн хүртэмжийг нэмэгдүүлэх. ГА -Бага ангийн багшийн цалин эрс нэмэгдүүлэх замаар чадавхийг нэмэгдүүлэх. ГА	Засгийн газар
	Багш нарын цалин бага, ажлын ачаалал их учир сурлага сайтай хүүхдүүд багш болохыг төдийлөн хүсдэггүй аж. Үүний улмаас багш нарын чадвар сул байгааг тус салбарынхан онцолдог.	http://eagle.mn/ir/92462		Засгийн газар
Гадаад өр	Улсын гадаад өр 33 тэрбум ам доллар хүрээд байна. Нарийн царигүй, төмөр замаар нүүрсээ зөөж чадахгүй байгаагаас болсон. Өрийн тааз ДНБ 60 хувь гэж заасан.	https://www.youtube.com/watch?v=SVZRmX2He60	Улсын гадаад өр нэмэгдэхэд төмөр замын царигийн асуудал нөлөөлсөн. Нарийн цариггүй учраас нүүрсээ төмөр замаар зөөж чадахгүй байна.	
Өмч хувьчлал	ТӨХК-ууд 10.5 их наяд төгрөгийн өртэй байтал өнөөг хүртэл зохицуулалт хийсэнгүй	C1 ТВ - 2021.10.07-ны мэдээ		УИХ/ Засгийн газар
Өмч хувьчлал	Циркийн өмч хувьчлалын асуудал Циркийн хувьчлал буруу ядагдаж, зориулалтын бус ашиглалтаас үүдэн зөрчилдөж улстөрийн тэмцэл болон хувирсан	https://www.facebook.com/profile.php?id=100006253426563	Хүүхдүүдэд циркийг буцааж өг, эсхүл илүү сайжруулаад өг. https://www.facebook.com/profile.php?id=100006253426563	УИХ/ Засгийн газар
Өмч хувьчлал	Циркийн хууль бус өмч хувьчлалаас болж Монгол Улсад циркийн урлаг мөхсөн.	https://www.facebook.com/	Нэгдэж тэмцэн, циркээ, циркийн урлагаа мөхөөс аварья.	Засгийн газар-Соёлын яам
Татвар	Манай улсад Нэмэгдсэн өртгийн албан татварын тухай хууль хэрэгжиж эхлээд 6 жил болсон байна. ААН, худалдааны үйлчилгээний газрууд иргэдийн төлбөр төлсөн баримтыг заавал олгох үүргийг хуулиар хүлээдэг. Гэвч зарим зах, худалдааны газруудын 40 орчим хувь нь төлбөрийн баримт олгохгүй зөрчил гарсаар байгаа юм байна.	МҮОНТ - Oct 13, 2021 - https://www.youtube.com/watch?v=ufU-9DHxis	Иргэд баримтаа авч хэвших	Засгийн газар

	НӨАТ-ын 10%-ийг төлчихөөд 2% буцаан авдаг нь шударга бус.	https://www.facebook.com/tsetseg.bayanbaa	НӨАТ-ын буцаан олголтын хувийг нэмэгдүүлэх. 2% бага байна.	Засгийн газар
	Сангийн сайд Б.Жавхлан "НӨАТ-ын буцаан олголтыг болиулх гэсэн байр суурь илэрхийлсэн нь иргэдийг ихээхэн шуугиулж байна.	https://ikon.mn/n/2orw	Б.Лхагважав: цар тахлын үед иргэдэд олгож байгаа НӨАТ-ын буцаан олголтыг 60-70 хувь болгож нэмэгдүүлэх ёстой. Зарим салбар руу 100 хувь ч буцааж болно.	Засгийн газар
	Вьетнам засварын газруудаас татвар авдаггүй байсан	https://ikon.mn/n/2cog	Монгол улсад үйл ажиллагаа явуулж байгаа гадаадын ХО-тай компани, иргэд,жижиг бизнес эрхлэгчид татвар төлж байгаа эсэхэд хяналт тавих	Засгийн газар
Хөрөнгө оруулалт	Хөрөнгө оруулалтын тухай хуульд 50 мянган долларын зүйл заалт шуруулж, ийм хэмжээний хөрөнгө оруулж, хоёр ажлын байр бий болгосон хүнд байнга оршин суух эрх олгуулахаар зүтгээд байгаа Булгантуяа, Ганхуяг хоёр гишүүнийг шүүмжлэв.	https://www.facebook.com/%D0%AD%D0%BC%D2%AF%D0%BE%D0%B8%D0%BD-553678738053852/	Х. Ганхуяг, Булгантуяа нарын гишүүдийн санаачилсан Хөрөнгө оруулалтын тухай хуулийн төсөлд гадаадын хөрөнгө оруулалтын босгыг бууруулсан нь олон нийтийн эсэргүүцэлтэй тулгарч байна. Гадаадын хөрөнгө оруулагчдад таатай нөхцөл бүрдүүлсэн хэрнээ дотоодын хөрөнгө оруулагчдаа дэмжихгүй байгаад иргэд шүүмжлэлтэй хандаж байна.	УИХ
Шударга өрсөлдөөн	Олуулаа нэгдэж монополий үүсгэж байна	http://eagle.mn/r/92912	ШӨХТГ зөв ажиллаж чадахгүй байна. -Монополийн эсрэг эрх зүйн орчныг сайжруулах, хуулийг үр нөлөөтэй хэрэгжүүлэх. ГА	УИХ/Засгийн газар/ШӨХТГ

Аялал жуулчлал	Цар тахлын үед аялал жуулчлалын салбар хүнд нөхцөл байдалд ороод байна. Энэ салбарт 1300 гаруй ААН байдаг. Сүүлийн 2 жилийн хугацаанд 88 мянга гаруй аяллын байраас 30-аад мянга нь өөр салбар луухарвен ажиллаж байна. Тэдгээрийн нэг нь "Mongolian guide tour" компани юм. 2006 онд байгуулагдсан тус компани нь 40 гаруй хүний орон тоотойгоор үйл ажиллагаа эрхлэж байсан гэтэл сүүлийн 2 жил ажилтнуудын цалин хөлс, түрээсийн төлбөр зэргээс болж ганцхан хүнтэйгээр үйл ажиллагаагаа явуулж байна.	MONGOL TV - "Нүүдэл шийдэл" нэвтрүүлэг - Oct 5, 2021 https://www.youtube.com/watch?v=bxUK83ddxVI	1.Байгаль орчин болон аялал жуулчлалын гэж яамыг салгах хэрэгтэй байна. 2.Тэгээд хамгийн түрүүнд хуулиа батлуулж авмаар байна. 3.Түүндээ аялал жуулчлалын санг тусгамаар байна. 4.Цар тахлын үед төрийн шийдвэрийг гаргахдаа энгийн үеэс илүү хялбаршуулсан, илүү шуурхай гаргаж баймаар байна. 5.Онцгой байулын комиссоос гарч байгаа шийдвэр байнга өөрчлөгдөж байгаа нь нөлөөлж байна. 6.Аялал жуулчлалын чиглэлээр хилээ хэзээ, ямар шалгуураар, ямар орны иргэдэд нээх вэ гэдгийг одоо тодорхой гаргах хэрэгтэй байна (Жуулчлах хүн төлөвлөгөө эртнээс гаргадагтай холбоотой). Үүнийг дагаад нислэг тодорхой байх хэрэгтэй байна, үзвэр үйлчилгээг бэлтгэсэн байх шаардлагатай байна.	Аялал жуулчлалын салбар хүнд байдалд байгаа тул эрх зүйн орчин, яамны бүтэц, ложистик, шийдвэр гаргалт, хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудлуудыг анхааралдаа шийдвэрлэх	УИХ/Засгийн газар
	Аялал жуулчлалын салбар 2021-2022 онд ₮4.13 их наядын орлого алдах магадлалтай	https://ikon.mn/n/2cf1	Шийдвэрүүдээ эрт танилцуулж, халдварын нөхцөл байдлаа сайжруулж, зөв бодлого хэрэгжүүлж чадвал 2023 оноос аялал жуулчлалын захиалга өмнөх хоёр жилээс хоёр дахин ба түүнээс дээш хэмжээнд өсөх төлөвтэй байна гэж судлаачид үзжээ	2023 оноос эхлэн жуулчдыг татах бодлого, төлөвлөлтийг одооноос эхлэн хийж эхлэх	Засгийн газар
Сайжруулсан түлш	С.Номин-Эрдэнэ: Жуулчдыг татахад 'Андлалын хөшөө' биш, нүүдэлчин ахуй соёл гол нөлөөтэй	http://toim.mn/article/2WSwX/30046	Бидэнд жуулчдыг татахад "Андлалын хөшөө" маягийн барилта, хөшөө ямар ч шаардлагагүй. Бид дэлхий дээрх цорын ганц нүүдэлчин ард түмэн. Энэ уламжлалт соёл, ёс заншлаа түгээн дэлгэрүүлэх нь жуулчдын ирэх шалтгаан болох болно. Жуулчид жил болгон явдаг халуун орнууд руу явахдаа больсон. Тэд шинэ адал явдал, шинэ зүйлсийг сонирхож байна. Иймд бид энэ давуу талаа ашиглан, дэлхийд таниулж жуулчдыг татах хэрэгтэй.	Монгол уламжлал, өв соёл, нүүдэлчин уламжлалыг аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх гол хэрэгсэл болгон ашиглах. Үүнийг АЖ-ын бодлого, төлөвлөлтөнд тусгаж бүтээн байгуулалтын ажил хийх, шинэ адал явдал, шинэ зүйлсийг дэлхий сонирхож байна.	Засгийн газар
	Сайжруулсан түлш олдохгүй байна.	C1 ТВ - 2021.09.30-ны мэдээ	Сайжруулсан түлшний нийлүүлэлт тасарсан	-Шахмал түлшний нийлүүлэлтийг нэмэгдүүлэх ГА	НЗДТГ-"ТТ-Түлш"

Сайжруулсан түлш	Шахмал түлшний хомсдол: Тодруулбал 1 цэгт өдөрт олгодог 5 тонн түлш нь хаанаа ч хүрэхгүй байгаа бөгөөд зарим шахмал түлш нь дууссан цэгүүдэд хэзээ ирэх нь тодорхойгүй байгааг иргэд хэлж байна. Сайжруулсан шахмал түлшний борлуулах цэгийн зарим худалдаачид түлшний хомсдол үүсээгүй хүрэлцээтэй байгаа гэсэн хариулт өгч байгаа хэдий ч иргэд ирсэн даруйд нь оочирлож байж авдаг хүрэлцэхгүй дуусч байгаа талаар онцолж ярьж байлаа. Шатахууны хомсдол үүсэхэд олон хүчин зүйлс нөлөөлж байна.	https://www.mass.mn/nln/82189	Сайжруулсан шахмал түлшний 500 цэг ажиллаж байна. Нийслэлийн хэмжээнд өнөөдрийн байдлаар, сайжруулсан шахмал түлшний нийт 500 борлуулах цэг ажиллаж байгаа тухай Нийслэлийн удирдах ажилтнуудын өнөөдрийн шуурхай зөвлөгөөний үеэр холбогдох албаныхан мэдээлэв. Тодруулбал, Сонгинохайрхан дүүрэгт 170, Баянзүрх дүүрэгт 127, Чингэлтэй дүүрэгт 102, Сүхбаатар дүүрэгт 38, Хан-Уул дүүрэгт 39, Баянгол дүүрэгт 24 борлуулалтын цэг ажиллаж байгаа юм.	- Шахмал түлшний тээвэр, логиستيкийг оновчтой болгон сайжруулах. ГА	НЭДТГ-"ТТ-Түлш"
		http://eagle.mn/r/92969	- Нэгэнт зөвхөн 2 хөршөөс л шатахуун импортлохоос хойш энэ салбарыг буцаагаад нийгэмчилэх ГА -Шатахуун импортын худалдааг төрийн монопольд шилжүүлэх. ГА	Шатахууны хомсдол, тасалдлыг найдвартай хангамжийн систем бий болгох	Засгийн газар
	Стандартад хүрэхгүй чанаргүй шатахуун оруулж ирж зардаг нь аль эрт л тодорхой болсон. Энэ Ашигт малтмал газрын тосны газар гэж авлигад нэвт идэгдсэн газрыг татан буулгавал таарна Ерөнхий сайдаа!	https://www.facebook.com/BuyangiinJagaa/	Бараа үйлчилгээний чанар шалгадаг төрийн байгууллагууд, лабораторууд үнэн зөв ажлаа хийх. Нэгэнт А80 бензин хэрэглэдэг хуучин орос автомашин байгаа цагт октан багатай бензин оруулж ирсээр л байх болно. ГА	шатахууны лабораторын сайжруулах	Засгийн газар
	Шатахууны чанарыг шалгах лаборатори энэ тэр эвдөрчихсэн гээд сар жил халгаахгүй нууна. Тэгээд асуудлыг яриад эхлэхээр шатахууны компаниудыг өмөөрч гарч ирж мэдэгдэл хийнэ.	https://www.facebook.com/BuyangiinJagaa/	Би хэлдэг. Цаашдаа ч хэлнэ. Монгол Улс үйлдвэрлэгч орон болох ёстой. Ажлын байрууд нэмэгдэж залуучууд Солонгост биш эх орондоо, хайртай хүмүүсийнхээ хажууд хөдөлмөрлөх ёстой. Тэр нефтийн үйлдвэрээ хурдан ашиглалтанд оруулж бензинээр дээрэлхүүлэхээ больё. Нөгөө таван толгойн цахилгаан станц, 5-р цахилгаан станцаа ч одоо хөдөлгөөд цахилгаанаар дээрэлхүүлэхээ больё!	Үндэсний нефтийн үйлдвэртэй шатахууны хамаарлаас гарах	Засгийн газар
	Улс төрчдийн хувийн сонирхлоор шатахууны хомсдол үүссэн байж болзошгүй	C1 ТВ - 2021.10.06		Нефтийн салбарт улс төрчдийн оролцоо бий эсэхийг тогтоож таслан зогсоох	Засгийн газар
	Мах худалдаж авсан тохиолдолд шатахууны талон олгож байна.	C1 ТВ - 2021.09.23		шатахууны хомсдлыг бартер жийсэн тохиолдлыг шалгаж буруу жишиг тогтохоос сэргийлэх	Засгийн газар
	Хөршүүдээ үл тоож АНУ-ыг зорьсон айлчлалаас болж шатахуун тасарсан уу ?	C1 ТВ - 2021.09.22 (574 коммент)		2 хөрш оронтойгоо ухаалаг, зөв бодлогоор харьцах. Төрийн тэргүүнүүд анхаарах	ҮАБЗ

Эрчим хүч	Монгол Улсын “5 ЕРӨНХИЙ САЙД” нефтийн үйлдвэрийн шав тавьсан ч нэг ч ашиглалтад ороогүй байна.	C1 ТВ - 2021.09.21	20 жилийн дараа нефтиэр ажилладаг автомашингүй болж, 100% цахилгаан болон ус төрөгчөөр хөдөлдөг болно. Иймд энэхүү технологийн хөгжлийг утгаж найдвартай хангалттай цахилгаан эрчим хүчний эх үүсвэртэй болох шаардлагатай. ГА	-Ирээдүйд цахилгаан болон устөрөгчөөр ажилладаг машин бий болох тул ирээдүйг утгуулж авах арга хэмжээгээ төлөвлөх. -Цахилгаан эрчим хүчээр найдвартай хангах зорилгоор Атомын цахилгаан станц байгуулах, эрх зүйн орчныг бүрдүүлэх. ГА	УИХ, Засгийн газар
	Хараат байдлаас гарах уу, шатахуунаа аваад хараат хэвээрээ үлдэх үү	http://eagle.mn/ir/2020-09-21	Эдийн засагч Д.Жаргалсайхан: Энхий ээлжинд дулаан цахилгааны үнээ бага багаар нэмж, аажмаар ядаж зардлаа нөхдөг болгохоос гадна зэрэгцээд эрчим хүч хэмнэх, дулаан алдагдлыг багасгах, эрчим хүчний алтернатив эх үүсвэр ашиглах зэргийг дэмжиж, урамшуулсан бодлого хэрэгжүүлэх цаг болжээ. Харин урт хугацаандаа цөмийн эрчим хүчний станц барих, ус төрөгчийн задралыг ашиглах зэргээр нүүрс хүчлийн хийг багасгасан эх үүсвэр ашиглахыг дэлхийн цаг агаарын дулаарал, манай улсын хүлээсэн үүрэг шаардах боллоо.	Ундэсний нефтийн үйлдвэртэй шатахууны хамаарлаас гарах -АЦС байгуулах. ГА	УИХ
Тэтгэвэр	Эрдэнэбүрэнгийн УЦС нь зөвхөн баруун аймгуудыг импортын эрчим хүчний хараат байдлаас гаргаад зогсохгүй Монгол Улсын хэмжээнд сэргээгдэх эрчим хүчний технологийг нэвтрүүлэх, ирээдүйд найдвартай эрчим хүчний үүсвэрээр хангагдах чухал ач холбогдолтой юм. Гэвч Монголд эрчим хүчний томоохон төсөл хэрэгжих болгонд түүнийг нураадаг, гацаадаг хүмүүс бий болсон.	https://news.mn/ir/24-08-2021	УЦС барих нь тухайн бүс нутагт шинжлэх ухаан, боловсрол, соёл, эрүүл мэндийн урт хугацааны хөгжлийг бий болгож, ажил эрхлэх боломжийг тасралтгүй нэмэгдүүлж, орон нутгийн иргэдийн амьжиргааны түвшинг дээшлүүлэхэд түлхэц болно. Ажил эрхлэлт, хүн амын өсөлт нь зах зээлийн биржийн цар хүрээг өргөжүүлэхээс гадна бараа бүтээгдэхүүний худалдааны эргэлт, ложистикийн урсгал, мэдээлэл солилцоо зэрэг нөлөөлж, бүс нутгийн эдийн засгийг өргөжүүлэхэд нөлөөлж эдийн засгийн хөгжлийн хурдыг сайжруулна. Дээрх дүгнэлтээс Эрдэнэбүрэнгийн УЦС-ыг байгуулах нь чухал шаардлагатай юм.	-Сэргээгдэх эрчим хүчний бодлогыг хөгжүүлэн дэмжиж, үнэ тарифын зохицуулалт хийж, татаац өгөх замаар өрсөлдөх чадварыг нэмэгдүүлэх. ГА	УИХ
	Монголын Үйлдвэрчний эвлэлийн холбооны ерөнхийлөгч Х.Амгаланбаатар 2022 оны төсвийг батлахтай холбогдуулан Хөдөлмөр нийгмийн гурван талт хэлэлцээрийн хэрэгжилтийг хангуулах хүрээнд хэд хэдэн асуудлыг тусуулах шаардлагатай байна.		Цалин, тэтгэвэр тэтгэмжийг 2022 онд үе шатгайгаар 20-оос доошгүй хувиар нэмэгдүүлэх эх үүсвэрийг улсын төсөвт суулгах; Төрийн болон орон нутгийн өмчит ААН-үүдийн нэмэгдүүлсэн цалин хөлсийг төсөвт тусуулах; Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн зардлыг төсөвт тусган хэрэгжүүлэх; Төсвийн хэмнэлтийн тухай 43 дугаар тогтоолын холбогдох заалтыг эргэн харах, сөрөг үр дагаврыг арилгахыг шаардаж байна.	2022 оны төсөвт цалин, тэтгэвэр, тэтгэмжийг нэмэгдүүлэх, ХАБ-Эрүүл ахуйн зардал, цалингийн нэмэлтийг тусгах Төсвийн хэмнэлтийн тухай 43-р тогтоолыг эргэж харах	УИХ/Засгийн газар

Нийглийн халамж	Хувьдаа байртай, 2-оос дээш машинтай 8000 гаруй иргэдийн асуудал	C1 TB - 2021.10.13	Цар тахлын нөлөөгөөр өрхийн орлого буурч байна	Засгийн газар
	Хүн амын 80 хувь нь халамж авч, төсвийн 30 хувийг халамжид зарцуулж байна	C1 TB - 2021.09.14	Халамж хүрэх эзэндээ хүрэхгүй амьдралын боломжтой хүмүүс халамж ихээр авч байгааг таслан зогсоох. Халамжийг зорилтот бүлэгт чиглүүлэх	Засгийн газар
	Сүүлийн 30 жилд үүссэн гахуудлыг тэтгэврийн реформоор л арилгаж чадна	Эдийн засагч Ө.Ганзориг https://dnn.mn/	-Тэтгэврийн сангийн зориулалтаар байгуулах баялгийн сангийн эрх зүйн орчныг бүрдүүлэх. ГА	УИХ
	Дөрвөн сайдын оролцоотой хөтөлбөр ба ажилгүй залуусыг сая тегергөөр халамжлах бодлого	http://itoim.mn/article/9cc1/29918	Засгийн газар төсвөө хэмнэнэ, халамжаа танана гэсэн хэрнээ нөгөө талд Хөдөлмөр нийгмийн хамгааллын яам халамжийн хүрээг улам тэлсээр байна. Мөн "Оролцоо" төслийн цаана яамдууд ажлаа булаацалдаж байгаа нь илт байна. Зөвхөн "Оролцоо" төсөлд гэхэд Боловсролын яам сургалтын агуулгаа гаргана, Соёлын яам хувцасны загвар гаргана, Батлан хамгаалахын яам загварын дагуу хувцас үйлдвэрлэнэ, ХНХ-ын яам нь бүртгэнэ, тэтгэлэг олгоно, хөдөлмөрт зуучилна нэрээр үргүй зардал гаргав.	УИХ
Ядуурал, амьжиргааны доройтол	Цар тахлаас шалтгаалан өрхийн орлого 12-15 хувиар буурч байна.	C1 TB - 2021.10.18-ны 15.00 цагийн мэдээ @erdecriminalist	Цар тахлын нөлөөгөөр өрхийн орлого буурч байна	УИХ/Засгийн газар
	Хоригдол эмэгтэйчүүдийн 45-48% ял залилангийн хэрэгт шийтгүүлсэн байна. Тэдний бараг 80% өрх толгойлсон эмэгтэйчүүд. Ихэнх нь мөнгө хүүлэгчээс авсан зээлийн хүүгээ дийлэхээ болиод залиланд тооцогдож ял авсан байдаг. Яагаад өрх толгойлогчид гэхээр дийлэнхийн ард зоддог нөхөр байна.		-Мөнгө хүүлэлтийн эсрэг эрх зүйн орчныг сайжруулах. ГА	УИХ
Хүүхдийн мөнгө	Эдийн засагч, судлаачид: Хүүхдийн мөнгийг ирээдүйн өв сантай хилих нь зөв шийдэл биш	https://gogo.mn/en/198	Ирээдүйн өв сангийн менежментийн асуудал	УИХ/Засгийн газар
Нийглийн халамж	Хөгжлийн бэрхшээлтэй ирээд жил бүр группээ сунгуулахаас илүү олон жилээр сунгахыг шаардлаа	C1 TB - 2021.10.11-ний мэдээ	Хөгжлийн бэрхшээлтэй,эдгэршгүй өвчтэй хүмүүсийн группыг жил болгон сунгадаг нь чирэгдэл , хүндрэл үүсгэж	Засгийн газар

байгаа тул олон жилээр сунгадаг болох

УНАЛТ ТАТАЛТЫН ОНОШТОЙ ИРГЭД СҮҮЛИЙН НЭГ САРЫГ ЭМГҮЙ ӨНГӨРӨӨЖ БАЙНА	C1 ТВ - 2021.09.30-ны мэдээ	Тогтмол уудаг зарим эм тасарснаас иргэд хүнд байдалд байна. Жишээ нь, уналт таталтын эсрэг эм	Засгийн газар
Монгол Улсад сонсголын бэрхшээлтэй иргэд дээд боловсрол эзэмших боломжгүй байна.	C1 ТВ - 2021.09.24	Сонсголын бэрхшээлтэй иргэд дээд боловсрол эзэмших боломж бүрдүүлэх	Засгийн газар
Нийгэм/гэр бүл	http://eagle.mn/192818	Өрх толгойлсон аавуудын тоо жилээс жил өсөж байгаа асуудалд анхаарах. Гэр бүлийн хуулинд өөрчлөлт оруулах, хүүхдийн тэтгэмжийг нэмэгдүүлэх, заавал олгуулдаг байх, өрх толгойлсон аавуудыг ээжүүдтэй ижил хэмжээнд авч үзэж тэтгэмж дэмжлэг үзүүлэх, гэр бүл салалтыг багасгах, салалтаас үүдэлтэй хүүхдийн эрхийг хамгаалах	УИХ/Засгийн газар

Боловсрол

Аудитын шалгалтаар “Төрөөс бүх нийтийн ерөнхий боловсрол олгох шаардагдах бодлого төлөвлөлт үр дүн муутай, сургалтын орчин хангалтгүй байна” гэсэн ерөнхий дүгнэлт гаргажээ.

Байгалийн ухаан, мэдээлэл зүйн сурах бичгүүд шинжлэх ухаан, технологийн өнөөгийн түвшнээс хоцрогджээ. Сурах бичгүүд мэдлэг олгоход чиглэж байгаа ч мэдлэгээ амьдралд хэрэглэх, дадал болгоход дутуу анхаарсан. Сурагчид бие даан ажиллаж, өөрөө мэдлэг бүтээх талд илт хоцрогдсон.

Байгалийн ухаан, мэдээлэл зүйн хичээлүүд шинжлэх ухаан, технологийн өнөөгийн хөгжлийн түвшнээс

Монгол уламжлал, зан заншил харьцангуй бага тусгасан. Сурах бичгийн сэдэв, дэд сэдвүүд болон түвшин хоорондын, хичээл хоорондын логик холбоо алдагдсан гэж дүгнэжээ.

Энэ нь сурах бичиг зохиогчдыг зөв сонгоогүй, анги бүрийн сурах бичиг зохиогчид, редакторууд өөр өөр байгаагаас шалтгаалсан гэлээ. Түүнчлэн сурах бичиг зохиох, хэвлэх, түгээх ажил цаг хугацаанд баригддаг учир алдаа гаргах, туршихгүй хэрэглээнд нэвтрүүлэх үндэс болдог байна.

<http://eagle.mn/r/92790>

Төсвийн тухай хуулийн 6.1-д зааснаар төрийн байгууллага төсвийн зарцуулалтын ил тод байлгах ёстой. Мониторингоор ажиглагдсан нэгэн анхааралтатам зүйл нь боловсролын 2021 оны төсөв 2020 оныхоос хоёр дахин буурсан байна. Боловсролын сайдын багцаас өөр сайдын багц руу төсөв шилжүүлсэн нь сөргөөр нөлөөлсөн гэв. Мөн Боловсролын тухай хууль 2002 онд батлагдсан ба үүнээс хойш 16 удаа, Бага дунд боловсролын тухай хууль 13 удаа өөрчлөгджээ. Тиймээс хооронд нь уялдуулах шаардлагатай байгааг аудитор Д.Энхболд мэдээллээ.

Дүгнэлтээр: одоо ашиглаж байгаа 174 сурах бичигт дүн шинжилгээ хийсэн ажлын хэсэг дүгнэлт, зөвлөмжөө танилцууллаа. Дүгнэлт гаргахдаа сурах бичгийн агуулга, арга зүй, найруулга, зөв бичгийн дүрэм, логик холбоо, дизайны гэсэн үндсэн 4 хэсэгт төвлөрчээ.

УИХ-д өргөн барьсан Боловсролын ерөнхий хууль болон дагалдах хуулийн төслүүдэд сурах бичгийн ажлын хэсгийн зүгээс 20 орчим саналыг тусуулжээ.

Бүх нийтийн ЕБС-ийн бодлого төлөвлөлт, боловсролын салбарын төсвийн хүрэлцээ, хууль тогтоомжийн олон удаагийн өөрчлөлт зэргийг анхаарах

Сурах бичгийн агуулга шинжлэх ухааны дэвшлээс хоцрогдсон, шаардлагад нийцэхгүй байна. Ялангуяа байгалийн шинжлэх ухаан, мэдээлэл зүй

Засгийн газар

Засгийн газар

Сурагчдын хоцрогдол арилж, сургалтын чанар сайжирсан уу?	http://eagle.mn/r/925 28	Цахим, танхим хосолсон хэлбэрээр хичээллэх нь 100 хувь танхимын сургалттай дүйцэхүйц үр дүнтэй байж чадахгүй байгааг багш нар хэлж байна. Бага ангийн сурагчдын хувьд эцэг, эх нь анхаарахгүй л бол цахим хичээл үр дүнтэй байж чадахгүй байна. Нэгдүгээр ангидаа уншиж, бичиж сурах ёстой ч хоёр жил цахимаар хичээллэсэн учир хүүхдүүдийн сурлагын чанар сул байна. Гэхдээ цахим, танхим хосолсон хэлбэрээр хичээллэх нь дандаа цахимаар хичээллэхээс арай дээр юм. Ядаж л хичээлээ бататгаад, хүүхдүүдтэйгээ тулж харилцах боломж бүрдэж байна” гэсэн юм. Дата л байхгүй бол хичээлдээ сууж чадахгүй байна.	Цахим сургалтанд хамрагдалт муу байгаа тул сургалтын чанарт сөргөөр нөлөөлж байна. Цаашид танхимын сургалт, хосолсон сургалтыг явуулах асуудлыг шийдэх.	засгийн газар
2-3 насны хүүхдүүдийн суралцах, хөгжих эрх нь хязгаарлагдаж, төрсөн цагаасаа хойш дөрвөн хананы дунд “түржигдэж” байна. Түүнчлэн энэ насны хүүхэдтэй эцэг, эх хүүхдээ харахын тулд ажлаасаа чөлөө авах шаардлага тулгарч буй юм.	http://eagle.mn/r/927 51	Цэцэг, эхчүүд хоёр жил гаруй хугацаанд хүүхдээ харах, ажил хийх хэцүү сонголтон дунд амьдарлаа. харах хүнгүй, санхүүгийн боломж хомос ээж, аавууд хүүхдээ цоожтой хаалганы цаана үлдээж буй олон тохиолдол бий.Улмаар түлэгдэл зэрэг ахуйн хүрээний гэмтэл их гарч буйг ГССҮТ-ээс гаргасан статистикаас үзэхэд хөл хорио, цар тахлын жилүүдэд бага насны хүүхдийн ахуйн хүрээний гэмтэл, түлэгдэл, угаартах үзэгдэл нэмэгдсэн байна. 2020.04.01-нийг хүртэлх хугацаанд улсын хэмжээнд нийт 2,568 хүн угаарын хийнд хордож эмнэлгийн байгууллагаас тусламж үйлчилгээ авчээ. Үүнээс насанд хүрсэн хүн 1,435, хүүхэд 1,133 байна. Угаартаж эрүүл мэндээрээ хохирсон иргэдийн тал хувь нь хүүхдүүд байна	Хэнээр хүүхдээ харуулж, хэрхэн ажлаа амжуулах вэ гэх хүндхэн сонголттой эцэг, эхчүүд хоёр жил гаруй хугацаанд нүүр туллаа. Харах, хандах хүнгүй, ажилгүй гэртээ суух санхүүгийн боломж хомос ээж, аавууд хүүхдээ ах, эгчтэй нь үлдээгээд цоожтой хаалганы цаана үлдээж буй олон тохиолдол бий.Улмаар түлэгдэл зэрэг ахуйн хүрээний гэмтэл их гарч буйг ГССҮТ-ээс гаргасан статистикаас харж болохоор байна. Тодруулбал, хөл хорио, цар тахлын жилүүдэд бага насны хүүхдийн ахуйн хүрээний гэмтэл, түлэгдэл нэмэгдсэн байна. Түүнчлэн угаартах эрсдэл өндөр. 2020 оны дөрөвдүгээр сарын 1-нийг хүртэлх хугацаанд улсын хэмжээнд нийт 2,568 хүн угаарын хийнд хордож эмнэлгийн байгууллагаас тусламж үйлчилгээ авчээ. Үүнээс насанд хүрсэн хүн 1,435, хүүхэд 1,133 байна. Дээрх тоо мэдээллээс харахад, угаартаж эрүүл мэндээрээ хохирсон иргэдийн тал хувь нь хүүхдүүд байгаа юм.	засгийн газар

	Хөл хорио, цахим хичээлтэй холбоотойгоор сургуулийн насны хүүхдүүдийн хараа муудах эрсдэл нэмэгдэж байна	https://medee.mn/pl/163644	Цахим сургалт хүүхдүүдийн эрүүл мэндэд нөлөөлж буй асуудалд үнэлгээ хийж зохистой арга хэмжээ авах. Хараа муудах, стрэстэх, хөдөлгөөн хоригдох, гэх мэт олон асуудлууд үүсч байна.	засгийн газар
	Ерөнхий боловсролын сургуулийн сурагчид хичээлийн анги, танхимдаа согтууруулах ундаа уусан байж болзошгүй зураг цахим ертөнцөд түгсэн нь шүүмжлэл дагуулж байна.	https://equur.mn/256906/	ЕБС-ийн сурагчдын хүмүүжил, сургуулийн орчныг эрүүл байлгах асуудалд анхаарах. Архи, тамхины хор нөлөө, биеэ зөв авч явах тал дээр анхаарах. Нийгмийн ажилтан, эрүүл мэндийн ажилтан, багш, сурган хүмүүжүүлэгчдийн хүүхэдтэй ажиллах арга барил, орчин, нөхцлийг сайжруулах	засгийн газар
Эрүүл мэнд	Манай сурах бичгийн агуулга дэлхийн боловсролын системээс нилээд хоцрогдчихсон юм байна. Эх нялхсын төвд ор хүрэлцэхгүй байна. Өвчтөн даргаар яриулаад орж ирсэн гээд ор нэхэж, эмч боломжгүй байдлаа хэлж.	Өдрийн сонин.2021-10-18 Дугаар 200, 11-р нүүр https://www.facebook.com/%D0%AD%D0%BC%D2%AF%D0%B6%D0%B8%D0%BD-553678738053852/	Сурах бичгүүдийн хоорондох логик муу, сурах бичг дотроо сэдвүүдийн хоорондох логик холбоо байхгүй, дэд сэдвүүдийн хоорондох логик муу байна. Өнөөдрийн Монголын бодит байдал.	засгийн газар
	Хүчилтөрөгчийн нөөц дуусч, эмнэлгүүдийн хагалгаа хойшлов уу?	https://news.mn/tr/248620/	ЭМЯ-НЫ ЭМНЭЛГИЙН ТУСЛАМЖИЙН ЗОХИЦУУЛАХ ГАЗРЫН ДАРГА Б.БҮЯНТОГТОХ: -Хүчилтөрөгчийн хангамж тасраагүй ээ. Хамгийн гол нь цар тахлын өндөр эрсдэлтэй үед эмнэлгүүдийн төлөвлөгөөт хагалгааг хойшлуулахаас өөр аргагүй нөхцөл байдал үүсч байна. ДЭМБ-аас ийм үед амь тэнссэн үеийн тусламж үйлчилгээг түлхүү авахыг зөвлөж буй. Бид энэ чиглэлээр ажиллаж байна. Улсын хэмжээнд хүчилтөрөгчийн хэрэгцээт эмнэлгүүдийн дэргэд бэсрэг үйлдвэр байгуулсан. Цар тахлын халдварын ачаалалтай холбоотойгоор ганц нэг эмнэлэг дээр хүчилтөрөгчийн асуудал үүссэн.	Засгийн газар/УОК

КОВИД-19 эдийн засаг	Эдийн засаг О.Батчулуун Цар тахлын шок эдийн засгийн шок болов	https://oado.mn/r/ino48	Цар тахлыг 2, 3 жилээр харж хүчээ тэнцүү хуваарилж, төлөвлөгөөтэй асуудалд хандах ёстой. 1.Нүүрсний экспортоо нэмэхийн тулд ногоон бус бий болгох, төмөр замаа дуусгах. 2. Гадаадын шууд хөрөнгө оруулалтыг нэмэх, mega төслүүдээ явуулах. 3. Өрийн удирдлагыг зөв хийх, төсвийн зарлагын үр ашигт байдалд анхаарах. 4.Эрдэс баялгийн биржийн систем нэвтрүүлэх, ил тод байдлыг бий болгох	Ковидын дараах эдийн засгийг сэргээх бодлогыг оновчтой хэрэгжүүлэх	УИХ/Засгийн газар
КОВИД-19 ба "Зайсан Хилл"	С. Амарсайхан "Зайсан Хилл"-д Камертоны тоглолт хийсэн	https://www.facebook.com/photo/?fbid=628718440518253&set=a.210682768988531	"Зайсан Хилл" Нийслэлийн Онцгой Комисстой хариуцлагын гэрээ байгуулаагүй, зөвшөөрөл аваагүй, мөн танхим дүүргэлт 50% хэтэрсэн, халдвар хамгааллын дэглэм сахих боломжгүй нөхцлийг бий болгосон тул зөрчлийн хэрэг үүсгэн шалгаж эхэлсэн https://tumen.mn/r/13881?fbclid=IwARONJn5OOUHXYImajSh8RQjICLUPhqYcSZxOV7K65Q6UEuk4019A	Цар тахлын үеийн хууль жуомыг зөрчин олон нийтийг хамарсан томоохон арга хэмжээ зохион байгуулж байгаа зөрчлүүд гарч, халдварын тархалтанд нөлөөлж байна гэж иргэд бухимдаж байна. Хуулийг тэгш мөрдүүлэх	УОК/НЗДТГ
	НМХГ-ын дарга Л.Эрдэнэчулуун: "Зайсан Хилл"-ийн тусгай зөвшөөрлийг цуцална	Өдрийн сонин 2021.10.18	Л.Эрдэнэчулуун: Бид Хан-уул дүүргийн 11-р хороонд байрлах "Зайсан хилл"-д шалгалт явууллаа. Сөбт трайд компани энэ барилгыг эзэмшдэг. Тэд дотогш нэвтэрч буй хүмүүсийн халууныг шалгаагүй, ажилчдынхаа халууныг шалгаж бүртгээгүй. Хоолны газар нь ариун цөврийн шаардлага хангаагүй. Хүн хоорондын зай баримтлаагүй байна. Иймд дээрх тоглолт үзсэн хүмүүс яаралтай шинжилгээ өгөхийг уриалж байна...	Зайсан хилл гэх мэт зарим компани халдвар хамгааллын дүрмийг зөрчин олон нийтийг хамарсан арга хэмжээ зохион байгуулж байгаад арга хэмжээ авах, Хууль тэгш сахиулах	УОК/НЗДТГ
	Өөрийн хувийн өмчид Камертоны тоглолт хийхийг зөвшөөрсөн УОК-ын дарга С.Амарсайханы хариуцлагагүй үйл ажиллагааг шүүмжлэв.	https://www.facebook.com/BuyangiinJagaa/	2 янз үйлчлээд байгаа хорио цээрийг асуудлыг шийдвэрлэх шаардлагатай байгааг дэмжив.	УОК-ын дарга хууль зөрчиж өөрийн эзэмшлийн объектод Камертон хамтлагийн тоглолт зохион байгуулсан. Хууль тэгш сахиулах	Засгийн газар
	Ихэ: Хайраа "Зайсан хилл" мөнгө их олоод сайхан байнаа тэ? Самар: Тхх, хайр нь чамайг цар тахлын үед ч мөнгөөр дутаахгүй гэж амласан шүү дээ.	https://twitter.com/SaruulhanA/status/1449290532362985476	Хууль, журам тэгш үйлчилдэг байх. Хууль сахиулах	Зайсан хиллтэй холбоотой зөрчил Хууль тэгш сахиулах	Засгийн газар
	УОК-оос битүү зааланд ямар нэгэн арга хэмжээ зохион байгуулахыг хориглосон. Гэтэл "Камертон" хамтлаг 26 жилийн ойгоо Зайсан Хиллд хэдэн мянган хүн цуглуулан хийжээ. Тэдний энэ үйлдэлд иргэд ихээхэн бухимдаж, шүүмжилж байна.	https://zatiq.mn/te2	ХӨСҮТ-ийн дарга асан Л.Баттөр цахим хуудаснаа дараах байр суурийг илэрхийлэв. "За, КОВИД-гүй Монголоо зарлах уу даа. Юун мини концерт, задгай талбайн шоу, Юун дижитал Монгол боллоодоо. Ийм УОК, НОК ч байх гэждээ. Ийм болохоор ЭМ салбарынханд ямар ч буруу байхгүй шүү.	Ковидын хууль зөрчсөн. Зайсан хилл Хууль тэгш сахиулах	Засгийн газар

КОВИД-19 ба ХӨСҮТ	Шог зураач С.Цогтбаярын зурсан зураг. Монгол Улсын Шадар сайд С.Амарсайханы хамаарал бүхий Зайсан хилл зааланд Камертон хамтлагын тоглолт Цар тахлын журам зөрчиж зохион байгуулагдсанд иргэд эгдүүцэв.	https://twitter.com/saiso999/status/1449294966677639169/photo/1	Хууль, журам тэгш үйлчилдэг байх. Хууль сахиулах	Зайсан хилл. Хууль тэгш сахиулах	Засгийн газар
	Халдварт өвчин, цар тахалтай тэмцэж буй ХӨСҮТ-ийн дүр төрх аймшигтай байна.	https://www.facebook.com/Urantogtokhlp/photos/pcb.4400427196707619/4400425053374500/	Цар тахлын эхний үед олон улсын байгуулагуудаас ирсэн мөнгөөр багахан засвар хийх ёстой байсан юм. Удирдлага байсан албан тушаалтанд хариуцлага тооц.	ХӨСҮТ эмнэлгийн орчин нөхцөл маш муу байна. Асуудлыг шийдвэрлэх	Засгийн газар/УОК
	ХӨСҮТ-ийн байранд олон жил засвар хийгээгүйгээс болж нурж унахад бэлэн байна. Ажилчид нь жилд бага хэмжээний мөнгө нийлүүлж засвар хийдэг байсан.	Ganchimeg Badamdorj		ХӨСҮТ эмнэлгийн орчин нөхцөл маш муу байна. Асуудлыг шийдвэрлэх	Засгийн газар/УОК
КОВИД-19	ХӨСҮТ-ийн "УЛААН БҮС" Сэхээний өрөө	М.Ганбаатар (facebook)	Энэ өрөөнүүд 1986 оноос хойш нэг ч засвар хийгдээгүй. 1 өрөөг нь л хэсэг иргэд сайн дураараа тохижуулж өгсөн гэнэ. Цэвэрлэх байгууламж бол бүр асуудалтай. Эмч нарын амрах өрөө ямар ч тохьгүй. Сүүлийн 2 жилд бага сага мөнгө шийдэж өгсөн нь хаанаа ч хүрээгүй гэнэ	Эмч, эмнэлгийн ажилтнуудын амрах өрөө, нөхцөлийг сайжруулах шаардлагатай байна. ХӨСҮТ-ийн байр чанар, стандартын шаардлага хангахгүй байна.	Засгийн газар
	"Ковид-19" халдварын хонотт батлагдах тохиолдлын тоо буурсан ч, эмнэлгүүдийн ачаалал 40 гаруй хувиар нэмэгджээ. Учир нь өвчтөнүүдийн 35 хувь нь хүнд, маш хүнд хүмүүс байгаа учраас нэг хүнд үзүүлэх тусламж үйлчилгээний үргэлжлэх хугацаа уртассан байна.	МҮОНТ - Oct 13, 2021 - https://www.youtube.com/watch?v=yKufHgSGnWQ		Эмнэлгүүдийн ачаалал хэрээс хэтэрсэн. Зохицуулах арга хэмжээ авах	Засгийн газар/УОК
	"NoDoubleStandart" өлсгөлөн суулт. МАН-ын 100 жилийн ой гэх мэт эрх баригчид хүн цуглуулж болдог, энгийн ард болдоггүй.	https://www.facebook.com/oyungerel.tse/devdambal/posts/4258826974215699		Улс төрийн нам олныг хамарсан арга хэмжээ зохион байгуулсан	Засгийн газар

"Nodoublestandart" хөдөлгөөнийхөн Ялалтын талбайд Засгийн газрыг огцрохыг шаардсан жагсаал хийсэн.	http://time.mn/quy.htm	Тэдний жагсаалын гол зорилго, шаардлага нь: -Ковид-19-өөр нас барсан иргэдийн ар гэрийн өмнө хариуцлага хүлээх - Ковид-19 халдварт төрөөс зарцуулж байгаа төсвийг олон нийтэд нээлттэй харуулах -Удаа дараагийн хязгаарлалт тогтоохгүй байх гэсэн ийм шаардлагуудыг хүргүүлсэн. Гэхдээ хариу ирээгүй. Харин ч жагсаалыг зохион байгуулсан зарим нэг хөдөлгөөнийг тэргүүлэгчдийг баривчлан байцааж байгаа. Энэ үеэр Ардчилсан намаас "Одоо боллоо" гэх нэртэй тайван жагсаал зохион байгуулаад амжсан. -Шатахууны зах зээлийн үнэ, импортыг бүрэн чөлөөлөх -ОХУ, БНХАУ хоёр улсад байгаа Монгол Улсын Элчин сайд нарыг эгүүлэн татах -Андлалын хөшөө, усан оргилуур гэх мэт хөрөнгө оруулалт нэрээр хийж буй луйварыг зогсоох -Удаа дараа ёс зүйн зөрчил гаргасан албан тушаалтнуудад хариуцлага тооцох гэсэн шаардлагуудыг хүргүүлсэн ч мөн л хариу ирүүлээгүй.	ковидын зарцуулалтыг ил төсвийн болгох, шатахууны үнэ, хомсдол, үр ашиггүй хөрөнгө оруулалт, төсвийн мөнгийг зүй бусаар зарцуулсан, ёс зүйн зөрчил гаргасан албан тушаалтнуудад хариуцлага тооцох, зарим элчин сайдуудыг эгүүлэн татах жагсагчдын шаардлага	Засгийн газар
Дэлгэцийн донтголт, цахим хичээлээс шалтгаалж, хүүхдийн хараа муудах эрсдэл их байна Төлбөргүй, төлбөртэй ч шинжилтээ хийх оношлуур байхгүй	C1 TB 15.00 цагийн мэдээ https://qodo.mn/tr/xwqv6	нэмэлт тунд итгэх олон нийтийн итгэлийг дээшлүүлэх, вакцин хийлгэх хүний тоог нэмэгдүүлэх, гуравдугаар тундаа хамрагдсан иргэд үйлчилгээний газруудад үйлчлүүлэх	ковидын оношлуур тасарсан	Засгийн газар/УОК
30 хувь нь гуравдугаар тундаа хамрагдвал тахал бараг дуусна.	Өдрийн сонин. 2021.10.18 Дугаар 200. 3-р нүүр	дархлаа сэргээх нэмэлт тунд итгэх олон нийтийн итгэлийг дээшлүүлэх, вакцин хийлгэх хүний тоог нэмэгдүүлэх, хичээл сургууль ажлын байран дээр гуравдугаар тунд хамрагдсан байхыг шаардах Өнөөдөрийн байдлаар улсын хэмжээнд 2,8 сая тун вакцин байгаагаас 800 мянган тун нь 2021 оны 12 дугаар сарын 31-нд хугацаа нь дуусна	Засгийн газар дархлаажуулалтыг болгох	Засгийн газар/УОК
"Хүүхдийн хариу зэрэг" гарлаа гэсний дагуу үзлэг хийх гээд гэрт нь яваад ортол тэр айдд үсний найр болж байх. "Болъ, тарцгаа" гээд цагдаа дуудалтай биш. Дуугүй л хүүхдийг нь үзээд гарсан гэнэ. Тэгэхээр зарим нь коронавирүсээс хэт айхгүй, зарим нь хэтэрхий айгаад байна.	https://qodo.mn/tr/xwqv6	Өдөвлө яах вэ, хэнээс зөвлөгөө авах вэ, яаж эмчлүүлэх вэ, бусдад халдаахгүйн тулд хэрхэн хамгаалах вэ гээд энэ бүгдэд бэлдсэн байх хэрэгтэй.	ковидоор өвчилсөн хүмүүст эмнэлгийн үйлчилгээ үзүүлэх тогтолцоо ойлгомжгүй, иргэдийг зөнд нь хаясан байна.	засгийн газар/УОК

Энэ оны эхний есөн сарын байдлаар 48 эх эндсэний 71 хувь нь Ковид-19-ийн хүндрэлээс шалтгаалжээ.	http://eagle.mn/92893	Эхний эндэгдэл нэмэгдсэн. Ковидоор ихэнхи нь эндэж байна.	засгийн газар
Т.Дүүрэн: 30 жилд анх удаа нүүр тулж байгаа энэ онцгой үеийг онцгой бодлогоор л давъя. Үгүй бол дүр эсгэсэн хууль гаргах шаардлага байхгүй	https://ikon.mn/opini/on/2csp	МУХАУТ-ын дарга Т.Дүүрэн Тэрбээр цар тахлын энэ хүнд үеийг онцгой бодлогоор тохируулга хийж чадвал Монгол Улсын эдийн засаг дөрвөн жилийн дотор ХОЕР ДАХИН тэлэх боломжтой гэдгийг онцолж байна.	УИХ/Засгийн газар
Вакцины бодлогоо тодорхой болгох хэрэгтэй байна. Хэн хариуцаад ямар вакциныг хэр хэмжээгээр хаанаас авахыг шийдэж байгаа процесс нь тодорхойгүй л байгааад байна.	https://www.facebook.com/Ulanbodtokhlyk.com/Ulanbodtokhlyk.com/ideos/292144329198381	Вакцины татан авалтыг хүн амын дундах вакцины үр нөлөөний судалгаан дээр үндэслэн явуулах хэрэгтэй https://www.youtube.com/watch?v=TM4C3GHN1jw	Засгийн газар/УОК
Нийтийн тээвэрт коронавирусын халдвар тархах эрсдэл хамгийн өндөр байна	C1 ТВ - 2021.10.08	Хөл хорио тогтоохгүй байх, хувийн автомашины хөдөлгөөнийг дэмжих бодлого баримтлах. ГА	УОК/НЗДТГ
0-18 насны 74 мянган хүүхэд коронавирусийн халдвар авчээ	C1 ТВ - 2021.10.06	ковидоор өвчилж байгаа хүүхдүүдийг анхаарах	Засгийн газар/УОК
195 эмч өөрийн хүсэлтээр ажлаа өгчээ.	C1 ТВ - 2021.09.27	Эмч нар ажлаасаа ихээр гарч байна	Засгийн газар
Иргэд танилын хүрээгээр эмнэлэгт хэвтсэнээс зохиомол ачаалал бий болж хүнд өвчтөнүүд гэртээ нас барах эрсдэлтэй байна.	C1 ТВ - 2021.09.10	эмнэлгийн хүрэлцээгүй байдлаас үүдэн эмнэлэгт танил талаар хэвтэж байна. танилгүй иргэд гэртээ нас барах эрсдэлтэй бн	УОК
"Ангир нүдэн Мөндөөхэй хөдөлгөөн" ТББ-ын тэргүүн Н.Цэрэнханд "КОВИД-19 цар тахлын үед эдийн засгийг эрчимжүүлэх тухай хуулийн төслийг бид бүхэлд нь эсэргүүцэж байгаа. Энэ хуулийн төслийн 2.3-т "Энэ хуулийн заалт бусад хуультай зөрчилдөөл энэ хуулийг хэрэглэнэ" хэмээн заажээ. Ингэснээр уул уурхайн хайгуул, ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийг олгох, сунгахдаа орон нутгийн засаг захиргаа, иргэдийн санал асуултыг авахгүй байх нөхцөл бүрдэж байна. Энэ нь Үндсэн хууль зөрчсөн үйлдэл юм.	https://ikon.mn/n/2cl	"КОВИД-19 цар тахлын үед эдийн засгийг эрчимжүүлэх тухай хуулийн төслийг бид бүхэлд нь эсэргүүцэж байна	УИХ

Цар тахлын нөлөөгөөр монголчууд эрүүл мэнд, сэтгэлзүйгээрээ маш их хохирч байна. Халдвар авч эдгэсэн ч суурь өвчтэй болж байна. Үүнээс болж маш их хямарч сэтгэл судлаач дээр ирж байна.	https://news.mn/it/24-85919/	Засгийн газар эдийн засгийг механикаар дэмжиж хэчнээн мөнгө тараасан ч хүмүүсийн амьдралд хүрэлцэхгүй. Гэтэл Монголын хөдөлмөрийн зах зээл энэрэнгүй биш. Маш хатуу. Ажил хийж бүтээмж гарахгүй бол ажлаас халдаг. Цар тахлын улмаас маш их хүн эрүүл мэнд, ажлаа алдаж байна.	Засгийн газар
Гуравдугаар тун ба Хүний эрх	http://eagle.mn/it/924-82	Хүний эрхийн тухай олон улсын хэд хэдэн баримт бичигт нийгмийн эрүүл мэнд, эсхүл бусад хууль ёсны зорилгын үүднээс тодорхой эрхийг хязгаарлахыг зөвшөөрдөг байна. Энэ тухай “Эмнести Интернэшнл” олон улсын хүний эрхийн байгууллага цахим хуудастаа мэдээлжээ. Тухайлбал, улс орнууд тодорхой нөхцөл байдалд зайлшгүй вакцинд хамрагдсан баяхыг шаардаж болдог ба ингэхдээ хүн бүрийг вакцин хийлгэхийг албадахгүй боловч ажил хөдөлмөр, сургууль, эсхүл зорчих эрх чөлөө нь вакцинд хамрагдах шаардлагаас хамааралтай байх болно. Хамгийн гол нь энэ шаардлага хууль ёсны, зайлшгүй, тэнцвэртэй, ялгаварлан гадуурхахгүй байх зарчмуудыг хангах учиртай. Мөн бизнес эрхлэгчдийн хувьд нэмэлт тунд хамрагдсан байх шаардлага тавихын оронд хувийн хамгаалах хэрэгсэл, хүн хоорондын зай бариулах гэх мэт урьдчилан сэргийлэх аргыг мөрдөх боломжтой гэдгийг анхаарч, аль аль талдаа хүний эрхийн мэдрэмжтэй шийдвэр гаргаж ажиллаа.	Засгийн газар/УОК
Х.Дуламсүрэн: Ковидын халдвартай, хүндэтгэр хатгай оноштой ой зургаан сартай хоёр ихэр хүүхэдтэйгээ улаан бүсээс эмчилгээ хийлгэж чадалгүй нэг хонгод хөөгдөж гарсан КОВИД-19 халдвараар эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлж буй хүмүүсийн орны эргэлт удаан байна. Засгийн газар, УОК, ЭМЯ-ны уялдаагүй эргэж буцсан мэдээ	https://zariq.mn/ff1 https://zariq.mn/tcm	Эмнэлгүүд ковидын халдвартай хүүхэд, том хүнд зохих ёсны дагуу тусламж үзүүлээгүй. 2 ихэр хүүхэдтэй ээжийн кейс	УОК
	C1 ТВ - 2021.09.28ны мэдээ	Эмнэлгүүдийн орны хүрэлцээ	Засгийн газар

	шийдвэрийн балгийг иргэд үүрч байна	Засгийн газар, УОК гаргасан шийдвэрээ өөрсдөө мөрдөхгүй байна	C1 ТВ - 2021.09.20-ны мэдээ	Төрийн шийдвэр, эрх бүхий байгууллагуудын үйл ажиллагаа уялдаа холбоогүй байна.	Засгийн газар/УОК
КОВИД-19 ба томилгоо	Ковидын үеийн түр хуулийг далимдуулан 23 агентлагын даргыг сонгон шалгаруулалтгүй томилжээ.	Цэр тахалтай тэмцэх ажилд зориулан баталсан хуулийг төрийн албанд чадвар, туршлагагүй этгээдийг даргаар томилоход ашиглаад жил гаруйн хугацаа өнгөрлөө.	C1 ТВ - 2021.09.27	Тухайн албан тушаалд мэргэжлийн, туршлагатай хүмүүсийг томилдог байх	УИХ/Засгийн газар
			http://eagle.mn/r/92585	Төрийн албаны хамгийн дээд албан тушаал болох төрийн нарийн бичгийн даргаар төрийн албанд 16 жил ажилласан хүнийг томилох ёстой. Гэтэл цар тахлын хуулийг ашиглаж төрийн албанд мэргэжилтэн, хэлтсийн даргыг шургуулж эхэлсэн эрх баригчид төрийн нарийн бичгийн даргыг ч энэ зарчмаар томилж эхлэв. Зарим эх сурвалжийн мэдээлснээр цар тахлын хуулиар 23 агентлагийн дарга, зургаан яамны Төрийн нарийн бичгийн даргыг ямар ч сонгон шалгаруулалтгүйгээр томилоод байгаа аж.	УИХ/Засгийн газар
	Төрийн албанд ахиллах иргэдийг Төрийн албаны хуулийн зарчмыг зөрчин томилж байна. Короногийн хуулийн 3.1 3.2 заалтыг үндэслэж байна гэх боловч энэ хууль нь Монгол Улсын бусад хуулийг зөрчсөн хууль юм.		https://www.youtube.com/watch?v=YiIDoNINhpE	Төрийн албанд ковидыг далимдуулан хууль зөрсөн томилгоонууд хийж байна.	УИХ/Засгийн газар
"Үдийн хоол" хөтөлбөр	"Үдийн хоол" хөтөлбөрийн үнэн төрх (хөтөлбөрийн талаарх бодит байдал) Үдийн хоолны өртөг нь нэмэгдсэн ч баях байдгаараа. Хар цай, хатсан боорцог аята шөлөөр л солигджээ. "Би лав цадсангүй", "Хоол нэмж идмээр байна", "Хоолоо нэмүүлмээр байдаг ч дахиж өгдөггүй" гэж хүүхдүүд гомдоллох ч багшийнхаа дэргэд хэлдэггүй. ҮДИЙН ХООЛНЫ 1500		https://news.mn/r/2476866/	-2-3 ээлжтэй сургуульд "үдийн хоол" хөтөлбөрийг зогсоох. ГА -1 ээлжтэй сургуулиудыг стандартын дагуу "үдийн хоол"-оор хангах катерингийн төрөлжсөн компанийг сүлжээ зохион байгуулах, хоолыг түгээлтээр сургуулиудад хүргэх. ГА	УИХ/Засгийн газар

ТӨГРӨГ ХҮҮХДЭД БҮТЭН
ОЧДОГҮЙ

Бэлгийн хүчирхийлэл	Р.Булгамаа: Сүүлийн таван жил 1400 орчим охин бүлгийн хүчирхийлэлд өртсөн	http://eagle.mn/#/927_21	Сүүлийн таван жилийн байдлаар Монгол Улсад 1400 орчим охид бүлгийн хүчирхийлэлд өртсөн байна. Ийм ноцтой гэмт хэргийг таслан зогсоохыг ард иргэд, төр засаг, олон нийтээс хүсмээр байна. Хүүхдийн эсрэг бүлгийн хүчирхийллийн гэмт хэрэгт холбогдуулан хууль хяналтын байгууллагаас зөвхөн гэмт хэрэгтэнд хорих ял оногдуулдаг, эсхүл хариуцлага хүүлээлгэж байгаа нь үнэхээр харамсалтай байна.	Гэмт болсон хэргийн хохирогч санааны хүүхдүүдийн сэтгэл нөхөн олговор тухайн хэрэг шийдэгдэж дуустал төрийн хамгаалалтад авдаг байх эрх зүйн зохицуулалтыг бий болгох	УИХ/Засгийн газар
Бэлгийн хүчирхийлэл	Сүүлийн гурван жилийн хугацаанд 0-13 насны 527 хүүхэд бүлгийн хүчирхийллийн хохирч болжээ	C1 ТВ - 2021.10.11-ний мэдээ	Гэмт хэргийн хохирогч болсон хүүхдүүдийн сэтгэл санааны хохирлыг нь тооцон нөхөн олговор олгодог зохицуулалт Монгол Улсад байдаггүй . Хохирогч болсон хүүхдүүд өөрсдөө эмнэлэгт ханддаг. Энэ төрлийн гэмт хэрэг гарахад аль сургуулийн хэддүгээр ангийн, хэн гэдэг хүүхэд болох талаар мэдээллийг уралдан мэдээлдэг байдлаасаа татгалзах хэрэгтэй. Хүчирхийллийн гэмт хэрэг үйлдэгдэх орчин нь ахуйн шинжтэй болж байгаа нь анхаарал татаж байна. Тиймээс бүлгийн хүчирхийллийн хохирогч болсон охидын гэмт хэрэг шийдэгдэж дуустал төрийн хамгаалалтад авдаг зохицуулалт манай улсад хэрэгтэй . Хүүхдийн эрхийн хамгааллын чиглэлээр салбар дундын зохицуулалтыг сайжруулахад төрийн нэгдсэн бодлого зайлшгүй шаардлагатай байна	Хуулийн хэмжээг чангатгах	УИХ/Засгийн газар
Бүлгийн хүчирхийлэл	Гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх чиглэлээр ял шийтгэлийн бодлогуудыг чангатгана	http://gogo.mn/	“Шүүх эрх мэдэл, хууль сахиулах алба хаагчдын үндэсний чуулган” Төрийн ордонд болж байна. Чуулганд Хууль, зүй дотоод хэргийн сайд Х.Нямбаатар “Эрх зүйн шинэтгэл: Шударга ёсыг бэхжүүлж, эдийн засгийн өсөлтийг дэмжинэ” сэдвээр илтгэл танилцууллаа.	Хуулийн хэмжээг чангатгах	УИХ/Засгийн газар

Нийтийн тээвэр	Нийтийн тээврийн хүрэлцээ өглөө, оройд нийтийн тээврийн үйлчилгээ хомсдолтой байна. Нийтийн тээвэр хүрэлцэхгүй, иргэд автобусандаа багтахгүй, автобус дүүрэн учраас буудлууд дээр зогсохгүй шууд явж байгаад иргэд бухимдалтай байна. Өдгөө нийслэл хотод хамгийн их тулгамдаж байгаа асуудал бол нийтийн тээврийн асуудал юм	https://mongolstv.mn/post/54177	Нийтийн хүртээмжийг нэмэгдүүлэх, болон пибрид хэрэгслээр (гэхдээ троллейбус биш) бүрэн хангах бодлого баримтлах, эрх зүйн орчныг бүрдүүлэх. ГА	Засгийн газар, НЗДТГ
Авто зам	Дархан хотын түүхт 60 жилийн ой тохиож байгаа ч Дархан-УБ автозам засагдахгүй удаж байна.	https://www.facebook.com/Urantodtokhidotos/pcb.4400418690041803/4400416590042016/	Одоо хүртэл тавьж чадахгүй байгаа буруу нь Засгийн газарт байгааг Тэрнээс биш засаг дарга болон дарханы ард иргэд зам тавих эрх мэдэл нь байсан бол дууссан байгаа!	Засгийн газар
Хот төлөвлөлт	Манай улсад хүндээ ээлтэй дэд бүтэц хөгжөөгүйгээс иргэд хэд алхаад л асуудалтай тулгарч байна. Ялангуяа хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэд ажил хөдөлмөр эрхлэх орчин, нөхцөл хомс байна. Хот стандарттай, хүртээмжтэй байх ёстой ч хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэддээ ээлгүй байсаар байна.	МҮОНТ - Oct 13, 2021 https://www.youtube.com/watch?v=Ojc7zYlUqQ8 C1 ТВ - 2021.09.25	Дарханы замын бүтээн байгуулалтын ажилд учирсан болзошгүй авлигалын хэргийг шуурхай илрүүлж, концессын гэрээг шинэчлэн байгуулах. ГА УХНӨ-ийн хүрээнд хууль, эрх зүйн орчны мониторинг хийж, үнэлгээний дагуу эрх зүйн орчныг сайжруулах. ГА	УИХ/Засгийн газар
	Хот төлөвлөлт - Автомашинтай зорчиход хүндрэлтэй, явган зорчих аюултай, дугуйн зам хангалтгүй, тэргэнцэртэй иргэдэд бүр ч халтай хот	MONGOL TV - "Нүүдэл шийдэл" нэвтрүүлэг - Oct 5, 2021 https://www.youtube.com/watch?v=JFzg-1NhZrQ	-Хот төлөвлөлтийн эрх зүйн орчныг сайжруулах. ГА	УИХ, НЗДТГ

	Баригдаад 3 дахь жилтэйгээ золгож байгаа "Олимп"-ын гүүрийн ажил: явган хүний замгүй дээрээс нь 2019 онд л 80 хувьтай явж байсан авто замууд яг хэвэндээ. Ер нь нийслэлээс тэргэнцэртэй иргэдийн ганцаараа аюулгүй, асуудалгүй хотдоо зорчдог байх тал дээр дорвитой ажил хийгдээгүй. Жуковийн хөшөөний ар талын дөрвөн га газарт дөрвөн блок, долоон хэсэгтэй 16 давхар орон сууц үйлчилгээний төв барихаар төлөвлөж байгаа. Гэхдээ үүнийг оршин суугчид эрүүл, аюулгүй амьдрах нөхцөлийг үгүй хийж байна хэмээн эсэргүүцсээр "Хууль зөрчин олон улсын чанартай авто зам дагуу олгосон газрыг цуцалъя" Хот тойрсон газрууд үнэд орж, газрын наймаа цэцэглэж нийтийн эрх ашиг хохирч, хотын бүтээн байгуулалт төлөвлөлтгүй, замбараагүй хийгдэхэд хүрээд байна.	http://time.mn/qNA.h tml	Өглөөний 2021.10.18	сонин.	-Хууль зөрчиж олгосон газруудыг цэгцэлж, стандарт бус газрын гэрчилгээг цуцлан, газрын наймааг таслан зогсоох талаар дорвитой арга хэмжээ авах шаардлагатай байна. -Хотын дарга Д.Сумъяабаазар Луяварчдын гай балгийг таслан зогсооно гэж байсан. Харин Монгол Улсын Ерөнхий сайд Л.Оюун-Эрдэнэ хоёр жилийн өмнө Улаанбаатар хотын утаа, автомашины түгжрэлүүд нэг талаасаа улстөрчид эрх мэдэлтнүүдийн өнгөрсөн жилүүдэд хууль бусаар замбараагүй олгосон газар олголттой холбоотой гэж үзэхээс өөр аргагүй гэж байсан.	УХНӨ-ийн хүрээнд хууль, эрх зүйн орчны мониторинг хийж, үнэлгээний дагуу эрх зүйн орчныг сайжруулах. ГА	УИХ/Засгийн газар
Хот төлөвлөлөлт	"Хот төлөвлөлтийн оновчгүй бодлого иргэд, бизнес эрхлэгчдийг хохироож байна" УБ хотод орон сууцны барилгууд баригдсан ч ногоон байгууламж, хүүхдийн тоглоомын талбай, машины зогсоол стандарт шаардлагыг хангахгүй төлөвлөгдөн хийгдэж байгаа нь иргэдийн аюулгүй, тав тухтай орчинд амьдрах эрхийг зөрчиж, иргэд, бизнес эрхлэгчид эрд хөрөнгөөр хохирч байна.	Өглөөний 2021.10.18	сонин.	-Хот төлөвлөлтийн эрх зүйн орчныг сайжруулах, хуультай болох. ГА	УИХ		

Цахим гэмт хэрэг	Хүний эрх, нэр төрийг хэлмэгдүүлэхгүй байх. 1966 оны Иргэний болон улс төрийн эрхийн тухай пактад манай улс нэгдэн орсон. Төрийн гэхээсээ илүү нийгмийн зүгээс иргэдийг хэлмэгдүүлж байна. Хэвлэл мэдээллийн байгууллага, нийгмийн сүлжээгээр бусдыг хэлмэгдүүлж байна.	https://www.youtube.com/watch?v=PRRLYSEIGQE	-Хууль, эрх зүйн орчныг боловсронгуй болгох. ГА	УИХ, Засгийн газар
Үндэсний аюулгүй байдал	Хөрөнгө оруулалтын тухай хууль УАБ-д ноцтойгоор харшилна.	https://www.facebook.com/%D0%AD%D0%BC%D2%AF%D0%B6%D0%B8%D0%BD-553678738053852/	-УАБҮБ-д мониторинг хийх, хууль, эрх зүйн орчныг сайжруулах. ГА	УИХ
Үндэсний аюулгүй байдал	Өргөн нарийн цариг. Нарийн цариг нь дэлхийн стандарт. Урд хөрш нарийн царигтай. Автомашинаар нүүрс зөөж байгаль орчин сүйтгэж өндөр өртөгтэйгээр нүүрсээ зөөж байна.	https://www.youtube.com/watch?v=YlU2oKhaJaA	УИХ-аас 2010 онд баталсан Үндэсний Аюулгүй байдлын үзэл баримтлалын 3.1.4-т "ОХУ, БНХАУ-тай сайн хөршийн найрсаг харилцаа, өргөн хүрээтэй хамтын ажиллагааг хөгжүүлнэ. Ингэхдээ үндэсний эрх ашиг, харилцааны түүхэн уламжлалыг харгалзан бус нутгийн энх тайван, тогтвортой байдлыг эрхэмлэж, бүхэлдээ тэнцвэртэй харилцахыг эрмэлзэнэ" гэж заажээ.	УИХ, Засгийн газар

-Төмөр зэвсгийн эрин үе дуусаж био болон мэдээллийн дайны эрин үе эхэлсэн тул УАБҮБ-ийг шинэчлэн өргөн нарийн царигийн асуудлыг орхиж, нэмэлт зардал гарахгүй саадгүй тээвэрлэлтийн боломж олгох нарийн царигийн төмөр замын сүлжээ шинээр байгуулах. ГА

Байгаль орчин

Тусгай газар нутаг, орон нутгийн тусгай газрыг хамгаалахтай холбоотой зохицуулалтыг Газрын тухай хуулийн төсөлд орхидуулсан	МҮОНТ - "Хуулийн засаглал" ярилцлагын нэвтрүүлэг Oct 16, 2021: Хуульч Б.Мөнхтогтох - https://www.youtube.com/watch?v=Z28D96tY9co	Хуульд газрын үндсэн ангилалд "тусгай газар"-ыг тухайлан оруулах, орон нутгийн тусгай газрын талаар тусгах	УИХ
Б.Мөнхтогтох: Газрын ерөнхий хуулийн төсөлд санаатай болон санаандгүй томоохон алдаа, дутагдлыг гаргасан байна. Хуульч, судлаач Б.Мөнхтогтох газрын багц хуулийн төсөлд шүүмжлэлтэй хандсан байна	Өнөөдөр, 2021.10.14	Газрын нэгдмэл сангийн үндсэн ангилалд тусгай хамгаалалттай газар нутгын зохицуулалтыг бүрэн орхигдуулсан, газар хамгаалал, нөхөн сэргээлтийн асуудлыг эдийн засгийн механизмтай уялдуулах шаардлагатай.	УИХ
Газрын тухай хуульд газрын харилцааг ашиглах талаар илүүтээ зохицуулсан, харин хамгаалах, нөхөн сэргээх талаар тусгаагүй	МҮОНТ - "Хуулийн засаглал" ярилцлагын нэвтрүүлэг Oct 16, 2021: Хуульч Б.Мөнхтогтох - https://www.youtube.com/watch?v=Z28D96tY9co	Газрын харилцааг байгаль орчны асуудлууд (экосистем)-тай уялдуулах, цогцоор нь зохицуулах шаардлагатай	УИХ, Засгийн газар
Газрын бодлого байхгүй байна	МҮОНТ - "Хуулийн засаглал" ярилцлагын нэвтрүүлэг Oct 16, 2021: Хуульч Б.Мөнхтогтох - https://www.youtube.com/watch?v=Z28D96tY9co	УИХ газрын бодлого тусгайлан гаргаж ирэх, тухайлбал, ямар газрыг бүсчлэн хөгжүүлэх тм	УИХ, Засгийн газар
Тэрбум мод тарих бужигнааны цаана хууль бус үйлдэл гаарах вий	Өнөөдөр сонин.2021-10-18 Дугаар 202. А1. А3-р нхвр	-Моджуулах чиглэлээр дагнасан агентлаг байуулж, хариуцуулах. ГА	Ерөнхийлөгч, Засгийн газар

	Манай улс мод тарина гэж мэргэжлийн байгууллагуудаас холдуулаад, сайн дурын ажил болгоод, мэргэжлийн бус улсууд хавар, намар суббоотник хийгээд, баахан зарлага гардаг юм.	https://news.mn/r/2484248/	Тэрбум мод тарих гэж байгаа бол мэргэжлийн ойн байгууллагууд, мод уржүүлгийн газруудад санхүүжилтийг нь өгөөд, алсын төлөвлөгөөг нь гаргуулаад ажиллавал үр дүнтэй ажил болно гэж бодож байна.	-Мэргэжлийн агентлаг байгуулж, хариуцуулах. ГА	Ерөнхийлөгч, Засгийн газар
	1222 хүн цаг бусаар нас барсан үед үндэсний аюулгүй байдлын зөвлөл "МОД ТАРИХ" асуудлаар хуралдлаа.	C1 ТВ - 2021.10.01-ний мэдээ		-Моджуулах дагнасан агентлаг байгуулж, хариуцуулах. ГА	Ерөнхийлөгч, Засгийн газар
Хүнсний аюулгүй байдал	Ард иргэдийн хоолтой холбоотой өвчлөл жил ирэх тусам нэмэгдэж байгаагаас харахад, хүнсний аюулгүй байдлыг хангаж чадаж байгаа юм уу гэдгийг харж болно.	МҮОНТ - Нээлттэй хором: "Хүнсний аюулгүй байдал-хяналт..." хэлэлцүүлэг Oct 14, 2021: Хуульч Б.Мөнхтогтох - https://www.youtube.com/watch?v=_ZlQBfN6XSS	Иргэдийн амьдралын чанарыг сайжруулахын тулд өвчлөлийг бууруулах ёстой, өвчлөлийг хууруулахын тулд хүнсний аюулгүй байдлыг хангах ёстой. Үүнд хүнсний бохирдол, хүнсний хангамж, хүнсний шим тэжээлийн талаар ярина. Дэлхийн томоохон хотуудад энэ бүхнийг тээвэр ложистикийг төвөөрөө дамжуулан хянаж байдаг. Манайд энэ орон зайг ченжүүд хийж байна. Үүнийг боловсронгуй болгож шаардлагатай байна.	УХНӨ–ийн хүрээнд хууль, эрх зүйн орчны мониторинг хийж, үнэлгээний дагуу эрх зүйн орчныг сайжруулах. ГА	УИХ/Засгийн газар
	Дотооддоо төмс, хүнсний ногооны хэрэглээгээ 100% хангах боломж байна. ургац хураалтын ажилд хүн хүч дутагдаж байна.	Өдрийн сонин - Ургац хаагчид, оюутнуудыг өргөнөөр татан оролцуулах, зоорийн хангамжийг нэмэгдүүлэх, халамж авдаг иргэн ургац хураалтад ажиллавал гүйцэтгэлээр цалин авдаг байх Гаднаас орж ирж байгаа хүнсний ногоонд тодорхой хязгаарлалт хийх улаанбуудайг экспортдог гаргах, экспортыг дэмжих	Ургац хураалтад хугацаат цэргийн албан хаагчид, оюутнуудыг өргөнөөр татан оролцуулах, зоорийн хангамжийг нэмэгдүүлэх, халамж авдаг иргэн ургац хураалтад ажиллавал гүйцэтгэлээр цалин авдаг байх Гаднаас орж ирж байгаа хүнсний ногоонд тодорхой хязгаарлалт хийх улаанбуудайг экспортдог гаргах, экспортыг дэмжих	-3%-ийн зээл олгосон. Газар тариалан, ургац хураалтыг дэмжих чиглэлээр авсан арга хэмжээнүүдийг үргэлжлүүлэх -Импортын бодлогыг зөв явуулах, дотоод зах зээлээ хамгаалах -Экспортын бодлогоор үндэсний үйлдвэрлэгчдийг дэмжих	Засгийн газар
Оффшор данс	Монголын хоёр улс төрч оффшорчдын жагсаалтад багтсан байна	C1 ТВ - 2021.10.5-ны мэдээ			УИХ/Засгийн газар
Улс төрийн нам	Хувьсгалын үр дүнд баталсан 1992 оны шинэ Үндсэн хуулийн нэг амин сүнс нь ОЛОН НАМЫН ТОГТЛОЦОО байсан юм. Цагаан дээр хараар бичсэн хуулийн энэ заалтын дагуу л олон намууд байгуулагдаж, одоо ч үйл ажиллагаагаа явуулж байна. Гэвч бодит амьдрал дээр хоёр нам л ээлжилж эрх мэдлийг гартаа атгаж ирсэн бол Үндсэн хуулийн нэмэлт, өөрчлөлтөөр олон намын тогтолцоо улам хумигдах нөхцөл байдал үүснэ.	http://eagle.mn/r/92251	Нам төрийн эрх "барьж" байгаа энэ тогтолцоог халж, ард түмэн нийгмийн бүлэг болох мэргэжлийн олон нийтийн байгууллагаар дамжуулан төрийн эрх барих тогтолцоо бий болгох. ГА	Нам төрийн эрх "барьж" байгаа энэ тогтолцоог халж, ард түмэн нийгмийн бүлэг болох мэргэжлийн олон нийтийн байгууллагаар дамжуулан төрийн эрх барих тогтолцоо бий болгох. ГА	УИХ

Хүний эрх, хувийн өмчгүй коммунистууд гэж хөөрхий нэг хүний дарангуйлал үзэл бодолгүй цаазаал гэвэл цаазлуулна, долоо гэвэл долооно!! Монголын коммунистууд хуучин МАХН одооны МАН дотор яг ийм байгаа!!!	@DMunkherdene		Улс төрийн намын тухай хуулийг шинэчлэх	УИХ	
Томилгоо	Оюун-Эрдэнэ, Нямбаатар, Нямдорж, Сумъяабазар нарын огцруулал. Элчин, Консулын томилгоо улс төрийн "өр төлөх" төлбөрийн хэрэгсэл Монгол улсыг төлөөлж гадаад оронд суух элчин сайд, консулаар томилогдсон хүмүүст иргэд сэтгэл хангалуун бус байна. Эндээс харахад, манай улс цаашид гадаад харилцааны боловсон хүчин бэлдэх шаардлага байна уу гэх асуулт төрнө. Бид эндээс энэ мэтээр өнгөтэй өөдтэйгөө илгээж байгаа ч, тэнд дипломат албыг мэргэжлийн ажил, тухайн улс оронд тухайн улс орноос үзүүлж буй хандлага, ач холбогдол гэж хүлээж авдаг.	@Д.Мөнх-Эрдэнэ (facebook) http://t.me/mon/article/22m2X/29383	Монгол Улсын гадаад харилцааны бодлого нь өөрчлөлтөд бэлтгэхгүй, эсрэгээрээ өр төлөхөд тамираа барж буйг Элчин сайд нар, Элчин зөвлөх, Консулуудын томилгооноос харж болно. Монгол төрийн алтан аргамж нь Ардын намын сонгуулийн өр төлөх төлбөрийн хэрэгсэл болсныг сүүлийн үеийн гадаад томилгоонууд илтгэнэ.	Монгол Улсаас гадаад оронд суух элчин сайд, консулын томилгоог улс төрөөс ангид, мэргэжлийн болгох	УИХ/Ерөнхийлөгч
	Эрүүгийн гэмт хэргүүдэд мөрдөгдөж буй Дангаагийн Ганбат УБТЗ-ын дарга болох уу?	Зууны мэдээ	Манайхан Монгол, оросын УБТЗ ХНН-ийн Замын даргаар хүнээ томилуулах гэж бүтэн найман сар үзэж байна. Гурван хүнийг нэр дэвшүүлсэн ч Оросын тал хүлээн зөвшөөрөөгүй. Харин заалснаас Дангаагийн Ганбат ЗТХ-ийн сайд асан нэр дэвшлээ. Түүнийг дэвшүүлж буй хүчин нилээд хүч хаяж буй болтой.	УБТЗ ХНН-ийн даргын томилгооны асуудал	Засгийн газар
Хууль сахиулах байгуул агууд	Шүүхийн араас прокурор, мөрдөн байцаах байгууллагын үйл ажиллагааг шинэчлэх ёстой	Өнөөдөр сонин		-Эрх зүйн орчныг сайжруулах, прокурорын дэргэдэх мөрдөн байцаах албыг сэргээх. ГА	УИХ
Хуулийн хэрэгжилт	"Д.Мөнх-Эрдэнэ: Шүүх хурлаар гэмт хэрэг үйлдсэн нь тогтоогдоогүй бол буцаах биш, хэрэгсэхгүй болгож цагаатгах л учиртай" Шүүхээс буцсан хэргүүдээс олон хэрэг хэрэгсэхгүй болж, хүний эрх ноцтой зөрчилдөж буй асуудлаар хуульчтай ярилцсан байна.	Өдрийн сонин 2021.10.14 #198, 7-р нүүр.	Олны анхаарлыг татсан томоохон хэрэгт оролцсон гэмт хэрэгтнүүд ял завших, хууль шүүхийн шинэчлэлийг гашаах, саад болох нөхцөл байдлыг засахын тулд хууль шүүхийн байгууллагын хараат бус, бие даасан байдлыг хангах, шударга хуульчдыг сонгож ажиллуулах, хариуцлага тооцдог тогтолцоог бий болгох ажлыг түргэвчлэх шаардлагатай талаар өгүүлжээ.	Шүүхээс буцсан хэргүүдийг хэрэгсэхгүй болгох, ял заавшуулах байдлыг засах, эрх зүйн орчны асуудал	УИХ/Шүүх

	Дабл стандарт. Хууль зөвхөн иргэнд үйлчилж байна. Даргад үйлчлэхгүй байгаа нь иргэдийг бүхмидуулж байна.Үндсэн хуульд суугаа хүн бүр хууль шүүхийн өмнө эрх тэгш байна гэж заасан байдаг. Цахим үндэстэн арга хэмжээ КОВИД-ын хуулийг зөрчив.	https://www.youtube.com/watch?v=YilDoNiHrPE	Хууль тэгш үйлчлэх. Цахим үндэстэн арга хэмжээ хийснээр Засгийн газар хууль зөрчсөн	УИХ/Засгийн газар
Бодлого, эрх зүйн орчин	Иргэн Ц Чинбат долоо дахь хоногтоо төрийн ордны гадаа өлсгөлөн зарлаж байна. Тэрбээр дарангуйлал тогтоох зорилготой КОВИД-ын гэх хуулийг цуцлах, Үндсэн хуулиар олгогдсон эрхээ эдэлсэн иргэн Монголхүү, Одбаяр нарыг суллахыг шаардлаа.	https://www.facebook.com/legnews.mn/videos/591726173204045/	Ордны гадаа өлсгөлөн, суулт зарлаж буй иргэдийн хүсэлтийг судалж, хлбогдох арга хэмжээ авах	УИХ/Засгийнгазар
	"Казино шинэ зүйл биш, харин хууль нь хуучны ноорог" Монгол Улсад мөрийтэй тоглоомыг хуулиар хориглосон ч технологийн үсрэнгүй хөгжлийн энэ үед цар хүрээ нь улам тэлсээр байна.	Өглөөний сонин, 2021.10.18	Монгол Улс мөрийтэй тоглоомыг заавал хуульчлах албагүй ч мөнгө угаалт, хууль бус санхүүжилттэй холбогдох эрсдэл байна. Олон улсын байгууллагууд далд бизнесийг бүртгэлжүүлж, хууль ёсны хяналттай болгохыг зөвлөж байгаа тул энэ чиглэлийн хууль эрх зүйн орчныг боловсронгуй болгох шаардлага тулгаараад байна.	УИХ
	Эрх баригчид, УИХ-ын гишүүд өөрсдийнхөө бизнесийг дэмжиж, өөрсөдөө тааруулж хууль санаачлан батлуулдаг. Тухайлбал, Х.Ганхуяг гишүүн Хөрөнгө оруулалтын тухай хуулийн төслийг өргөн бариад байна	https://www.facebook.com/%D0%D0%AD%D0%BC%D2%AF%D0%B6%D0%B8%D0%BD-553678738053852/	УИХ-ын гишүүд болон эрх баригчдын өр зээлийг нийтэд зарлаж байх.	Хөрөнгө оруулалтын тухай хуулийн төслийг хянан үзэх

Д.Өнөрболор, П.Анужин нар "Хуулийн хулгай"-д өртөв үү, хууль санаачилсны мөнгөнд шунаа уу?	http://eagle.mn/r/92683	Өөр бусдын том эрх ашиг, лоббид л орчихоогүй бол өөрсдөө мэдэлгүйгээр "гарын үсэг" зурах нь хувийн явуу эрх ашиг гэж харахаас өөр арга алга. Яагаад гэвэл, Монголд хууль санаачлах эрхтэй 78-хан субъект бий. УИХ-ын 76 гишүүн, Ерөнхийлөгч, Засгийн газар, 2015 оноос хэрэгжиж эхэлсэн, 2020 оны тавдугаар сарын 7-нд шинэчилсэн найруулсан Хууль тогтоомжийн тухай гэсэн 11 бүлэг 53 зүйлтэй хууль Монгол Улсад хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж байна. Энэ бол хуулийн төсөл боловсруулахаас хууль тогтоомжийг батлан гарах хүртэл бүхий л харицлааг зохицуулсан хууль. Энэ хуулийн дагуу л Хөрөнгө оруулалтын тухай хуулийн төсөл олон нийтэд танилцуулагдаж, санал авсан. Тэгээгүй бол УИХ-д орж ирээд хэлэлцүүлэгдэх боломжгүй. Тэгэхээр санаачилсан Д.Өнөрболор, П.Анужин нар өөрсдөө л гарын үсэг зурахдаа хуулийн төслийнхөө "агуулгыг тоогоогүй" байна гэсэн үг. Хэрэв тэдний гарын үсэг зурснаас өөр төслийг Х.Ганхуяг гишүүн УИХ-д өргөн барьсан бол нэг гишүүнийхээ бүрэн эрхэд, цаашилбал сонгогчдынх нь эрхэнд халдсан хэрэг болж тараах нь. Тиймээс л Д.Өнөрболор, П.Анужин нар "Хуулийн хулгай"-д өртөв үү, хувьдаа 250 саяыг халааслав уу? гэж асуугаад байгаа юм.	УИХ-ын гишүүд хуулийн төсөл боловсруулахын тулд судалгаа шинжилгээний ажил явуулна, судлаач хөлсөлнө, иргэдээр туршлага хэлэлцүүлнэ, гэх зэргээр судлана гэх Д.Тогтохсүрэн гишүүний хэлснээр 250 сая төгрөгийг авдаг. Энэ мөнгөө авахын тулд ямар ч хамаагүй төсөлд гарын үсэг зурдаг гэж яригддаг. Тэгж байж ТББ-аараа дамжуулж 250 сая төгрөгөө захиран зарцуулах эрх нь УИХ-ын гишүүдэд үүсдэг гэсэн үг. Иймээс л хэний ч санаачилсан хамаагүй төсөл дээр гарын үсэг зурж, гагцхүү явцуу эрх ашгаа хангахын тулд "хууль санаачлагч" гэгдэж яваа хүн цөөнгүй бий болчихсон байж мэдэх нь.	УИХ
УИХ-ын 4 гишүүний өргөн барьсан Хөрөнгө оруулалтын тухай хуулийн талаар Уг хуулийг өргөн барьсан 2 гишүүн нэрээ татсан байдалд дүргүйцэж байгаа байдал (асуудлаа уншихгүй гарын үсэг зурж байна гэж бухимдах иргэд)	C1 ТВ - 10.14-ний өдрийн лайвын доорх комент 1.2к (дийлэнх нь эсэргүүцсэн)	-УИХ-ын тухай хуулийг сайжруулах, Парламентын судалгааны хүрээлэнгээс гадуур түүний оролцоогүй судалгааны ажил санхүүжүүлэхийг болиулах. ГА	УИХ-ын гишүүн хууль санаачлах, хуулийн төсөл боловсруулах, өргөн барих үйл ажиллагааг боловсронгуй болгох, журамлах, гишүүдийн үүрэг хариуцлагыг нэмэгдүүлэх.	УИХ
		-УИХ-ын тухай хуулийг сайжруулах, Парламентын судалгааны хүрээлэнгээс гадуур түүний оролцоогүй судалгааны ажил санхүүжүүлэхийг болиулах. ГА		

	"УИХ хэзээ үзэл бодлыг шоронгоос гаргах гэж байна вэ" Худал мэдээлэл тараах талаар зүйл анги Эрүүгийн хуульд өөрчлөлт оруулах талаар УИХ-ын нэр бүхий гишүүдийн өргөн барьсан өөрчлөлтийн талаар шүүмжлэлтэй хандсан байна	Өглөөний 2021.10.15	сонин	Төр иргэдийн мэдэх эрхийг нгуйлагч шинж рүү орох эрсдэлтэй байна	-Нийтийн мэдээллийн тухай хуулийг баталсанаар иргэний мэдэх эрх хангагдана. ГА	УИХ
Төрийн үйлчилгээ 3	Цахим бус "цаасан" үндэстэн хэвээр байна. Төрийн үйлчилгээ цахим хэлбэрт шилжиж байгаа ч төрийн байгууллагынхан янз бүрийн "цаас" нэхэж чирэгдүүлдэг асуудал хэвээр буй талаар баримтуудаар өгүүлжээ.	Өнөөдөр 2021.10.14		Цахим үндэстэн болох том зорилт хэрэгжилтийн шатандаа замхарч буйг цэгцлэх шаардлага байна.	Цахим үндэстэн хөтөлбөр хэрэгжихгүй байна	Засгийн газар
	Сумын төвүүдээ бүрэн интернэттэй болгож чадаагүй байж цахим үндэстэн болох тухай ярьж байна. Төрийн албаны ажилчид үйлчилгээгээ үзүүлж чадахгүй хүн доромжилдог, гомдол гаргахаар цагдаа дуудаж өгдөг.	C1 ТВ - 2021.09.17		Төрийн албаны ажилчдыг 2 удаа алдаа дутагдал гаргавал торгон шийтгэж,3 дахь дээрээс нь халах хэрэгтэй.	-Мэдээлэл-холбооны технологийн дэд бүтцийн хүртээмжийг нэмэгдүүлэх, үнэ тарифыг бууруулах. ГА Төрийн үйлчилгээ,төрийн албан хаагчдын хариуцлага, сахилгабатыг сайжруулах	УИХ Засгийн газар

Сонгууль

Д.Бумдарь: Монголд эрх баригч нам, сөрөг хүчин хоёрын дунд бодлогын өрсөлдөөн алга – Сонгуулийн дүн тоолох аргачлалыг хэрхэн боловсруулах, нэг сонгогчийн саналыг гээхгүй байлгахад хамгийн зохимжит хувилбар аль нь вэ гэдгийг ардчилсан сонгууль зохион байгуулдаг улс бүр тооцож байгаа. Олон улсад хамгийн зохимжит хувилбар хэмээн 50 хувь нь мажоритар, 50 хувь нь хувь тэнцүүлсэн /хосолмол/ байдлаар сонгуулиа зохион байгуулдаг системийг хэрэгжүүлж байна. Манай улс 2012 онд энэ тогтолцоог ашиглаж, 48, 28 гэж хослуулсан байдаг. Үүнээс ухарсан нь хамгийн том алдаа юм. Сонгуулийн тогтолцоог нутагшуулж өөрийн онцлогт тохируулах ёстой. Чөлөөт ардчилсан сонгуулийн гол зарчим нь иргэн болгоны дуу хоолой, өгсөн санал нь “амьтай” үлдэх ёстой юм. Өөрөөр хэлбэл, хамгийн байх болох хэмжээнд тулгал сонгогчийн санал хүчинтэйгээр Парламентын танхимд орж ирэх юм. Сонгуулийн тогтолцооны зорилго үүнд чиглэсэн байх ёстой. Манайх тийм биш байгааг олон сонгуулийн үр дүнгээр ойлгож байгаа байх. Бид хосолмол сонгуулийн тогтолцоог буцаан авчрах хэрэгтэй, арга ядахад нийслэл дээр хэрэглэж баймаар байна. Сонгуулийн жил болгоноор сонгуулийнхаа тогтолцоо, аргачлалыг багахан өөрчилснөөр сайн үр дүн гарахгүй. Төрөөс хулгай хийсэн хүн сонгуульд ялдаг биш шоронд л ордог болох ёстой Хэрсүү түмэн минь	http://itoin.mn/article/LOONG/30002	Сөрөг хүчин буюу бага суудал авсан намуудын хувьд ядаж УИХ, Засгийн газрын үйл ажиллагааны мөрийн хөтөлбөрийн хэрэгжилтэд хяналт тавих ёстой юм. Үүнийг хийж чадахгүй бол сөрөг хүчин гэж байгаад хэрэггүй. Тухайлбал, “Ковид 19”-ийн тухай хууль шиг богино хугацаанд үр дүнг тооцох боломжтой бодлогын шийдвэрүүдэд сөрөг хүчин хяналт тавих хэрэгтэй. Өөрөөр хэлбэл, иргэдэд өдөр тутамд оноод байх боломжгүй төр засгийн үйл ажиллагаатай холбоотой, эрх ашиг хөндөхүйц мэдээллийг дамжуулж байх, түүнд байр сууриа илэрхийлэх, ил тод хэлэлцүүлэг өрнүүлж байх хэрэгтэй. Сөрөг хүчний хамгийн том ажил бол өөрсдөө ялж, мөрийн хөтөлбөрөө хэрэгжүүлэх боломж олдсон бол юугаараа давуу байх байсан бэ гэдгийг харуулж, илэрхийлж байх ёстой. Гэтэл Монгол Улсад сөрөг хүчин, эрх баригч хоёрын дунд ийм бодлогын өрсөлдөөн байхгүй болчихлоо . Нэг л бүхэллэг орчин байгаад байна. Үнэхээр сөрөг хүчин байна уу, үгүй юу, ер нь байх хэрэгтэй юу, үгүй юу гэдэг асуулыг сөрөг хүчнүүдэд тавимаар ч юм шиг. Ардчилалд зайлшгүй байх ёстой институци бол олон намын систем, чөлөөт сонгуулийн систем юм. Бид үзэл бодлоо чөлөөтэй илэрхийлэх эрхээ Үндсэн хуулиараа баталгаажуулсан. Гэвч ардчиллын институциуд чанаргүй байна. Хамгийн гол нь чанартай ардчилал шүү дээ. Ийм байлгах хариуцлагыг сөрөг хүчнүүд үүрэх ёстой.	Сонгуулийн боловсронгуй (ингэхдээ хуулийн талаар иргэдээс санал авах, учир нь сонгогчидод яаж сонголтоо хийхийг нь сонгогдох гэж байгаа хүмүүс тодорхойлоод байна), түүнийг тогтвортой байлгах, Улс төрийн намын тухай хуулийг шинэчлэх	УИХ
---	---	--	---	-----

@AOIgonbaatar
twitter

Улс төрийн намын тухай хуулийг шинэчлэх

УИХ

Хүний эрх

Цэргийн алба хаахаар явсан залуус зодуулах, улмаар амь насаа алдах тохиолдол гардаг. Үүнд хэрхэн анхаарч, ямар арга хэмжээ авч ажиллаж байна вэ?	https://ikon.mn/n/2cv с	М.Мөнхтулга: зодоонтой холбоотой асуудлууд 2021 оны хавар давтагдсан. Үүнд Батлан хамгаалахын сайд, Зэвсэгт хүчний жанжин штабын дарга тушаал заавраа гаргаад тодорхой ажлын хэсэг гарч ажилласан. Тийм асуудал	Цэрэг дэглэх, амь насыг нь хохироох үзэгдлийг таслан зогсоох,	Засгийн газар
--	--	---	---	---------------

дахин давтагдахгүй байх тал дээр бид анхаарч байна.				
ЦЕГ-ын дарга Ж.Болд "1964 оны Эрүүгийн шийтгэх хууль манай орны хөрсөнд тохирсон" гэв! Энэ хуулиар яллагдсан Лоохууз, Тангадын Галсан гуй нарын тухай уншаарай. Өмгөөлөгчгүй ялладаг. Мөрдөн байцаагч зохиолоо бичдэг. Хүний эрхгүй. Жинхэнэ харгис хууль шүү дээ!	@oyunit	Эрүүгийн байцаан шийтгэх хуулийг боловсронгуй болгох, хүний эрхийн талаас	УИХ/Засгийн газар	
Урагшлах тухай бүгдээрээ зүтгэж байхад ухрах санаачилга яриад зогсож байдаг нээрээ. Юун 1964 он руугаа эргэж буцах вэ Мөрдөгч өөрөө эрүүгийн хэрэг үүсгэдэг, хаадаг, түгэлзүүлдэг юм чинь прокурорын хяналтгүй болж, хүний эрхийг нулимаж, жинхэнээсээ махны машин болгийшдээ Өмгөөлөгч Ч.Мөнхсайхан: "Д.Монголхүү надад ямар ч ял тулгасан тэмцлээсээ буцахгүй" гэж байгаа	https://twitter.com/Epkhbavag_ba/status/1449529965909663745	УИХ-ын гишүүн Б.Энхбаяр Ерөнхийлөгчийн ивээл дор байгуулагдсан Шүүх эрх мэдэл, хууль сахиулах алба хаагчдын үндсөний чуулганд ЦЕГ-ын даргын тавьсан илтгэлд эгдүүцэв.	Эрүүгийн хууль ба хүний эрх	Засгийн газар
Өмгөөлөгч Ч.Мөнхсайхан: "Д.Монголхүү надад ямар ч ял тулгасан тэмцлээсээ буцахгүй" гэж байгаа	Өдрийн сонин 2021.10.18	...Шүүх хурлаар гомдол саналыг хүлээж авсангүй. Цагдан хорих асуудлыг тэр чигээр нь шийдсэн. Өнгөрсөн Баасан гарагт хэргийн материалыг танилцуулаад шүүхэд шилжүүлэх сналтай явсан. Тэгэхээр нөхцөл байдал бараг жирийн хулгайн хэргийг л хоёр, гурван сар шийдэгдэхгүй явдаг атал энэ маргаан 10-хан хоногийн дотор шийдэгдээд шүүхрүү явчихлаа...	Засгийн газар/Шүүх	
Д.Монголхүү: Цагдаа нар хүч хэрэглэн, миний эгэмний ясыг хугалсан.	C1 ТВ - 2021.10.01- ний мэдээ	Жагсагчдыг саатуулсан асуудал	Засгийн газар/Шүүх	
Д.Монголхүүг суллахыг шаардсан иргэд ХЗДХЯ-ны гадна хоножээ	C1 ТВ - 2021.10.07- ны мэдээ	Жагсагчдыг саатуулсан асуудал	Засгийн газар/Шүүх	
Авлига, албан тушаалын хэрэгт холбогдсон хүмүүсийн 10 хувь нь улс төрийн албан тушаалтнууд бөгөөд хуулиар олгогдсон бүрэн эрхээ хувийн ашиг сонирхолдоо урвуулан ашиглаж, төрийн үйл ажиллагааны үндсэн зарчмыг гажуудуулан олон түмний итгэлийг хөсөрдүүлж байна.	https://imedee.mn/pr/163707	Хуулийн хэрэгжилтэд хяналт тавих: Авлигын эсрэг хууль, Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хууль	УИХ/Засгийн газар: Хэргийн мөрдөлтийг цаг алдалгүй, тасралтгүй явуулахын тулд зарим ажиллагааг цахимаар явуулах эрх зүйн зохицуулалтыг бий болгох.	

Авлига

Сүүлийн 4-5 жилд аймгийн засаг дарга нарын хөрөнгө орлого хэрхэн өсөв.	C1 ТВ - 2021.09.30-ны мэдээ	https://www.e-medee.com/?p=3954&fbclid=IwAR3eqkydQs-EvP1cu4SEMh1sEE_LcTORHjtm4OqPoPfkMhg9aULTEeMXkh4	Энэ мөнгө угаах шинжтэй гэмт үйлдэлд оролцсон Соёлын сайд, дэд сайддаа улс төрийн хариуцлага тооцох нь зүй ёс. Энэ ТББ-д өгсөн хандивыг Засгийн газрын тусгай санд дайчлан авбал зохино.	Орон нутгийн удирдлага, албан тушаалтнуудын хөрөнгө орлогын эх үүсвэрийг судлах,авилгалттай холбоотой эсэх	АТГ
“Хүүхдийн төлөө фонд” хүүхдэд зориулсан хандив цуглуулах аянаар 2 тэрбум 225 сая төгрөг цугласан нь хаана байгаа нь тодорхойгүй байна. Тэр мөнгө тусгай сангийн дансанд одоо хүртэл ороогүй гэдгийг Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сайд А.Ариунзаяа хэлж байв.				Хүүхдийн төлөө фонд" хүүхдийн хандив нэрээр мөнгө цуглуулсан асуудал, зарцуулалтыг шалгах	УИХ/Засгийн газар
Хүүхдийн төлөө гэх тодотголтой уг фонд нь "хүүхдийн нэр барьж мөнгө угаах арга биш биз" гэх хардлага ч олон нийтийн дунд төрөх болов.	https://news.mn/r/2484694/			Хуульд зааснаар Хүүхдийн төлөө сангаас гурван чиглэлээр зарцуулалт хийнэ. Тодруулбал, хүүхдэд зориулсан бүтээн байгуулалт, олон улс, тив дэлхийн соёл урлаг, спортын уралдаан, наадамд амжилт гаргасан хүүхдүүдийг урамшуулах, олон улсын наадам, тэмцээнд оролцох бэлтгэл хангаж байгаа хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдүүдэд дэмжлэг үзүүлнэ.	УИХ/Засгийн газар

АШИГЛАСАН МАТЕРИАЛ

1. Олон нийтийн сүлжээ (фэйсбүүк, твиттер), нийгэм улс төрийн талаар идэвхтэй пост бичиж, уриалдаг page хуудас болон фэйсбүүк хаяг:
 1. Н.Ганчимэг сэтгүүлч
 2. А.Отгонбаатар
 3. Д.Мөнх-Эрдэнэ
 4. Жагар
 5. Р.Эмүжин
 6. Комедиан Амараа
 7. Н.Энхбаяр (эдийн засагч)
 8. Б.Жаргалсайхан
 9. Цэцэг Бямбаа
 10. Элийрэгч Уянга
 11. Н.Урантогтох сэтгүүлч
 12. Сэтгүүл Б.Отгон.
2. Өдөр тутмын цахим хуудас (өндөр хандалтай сайт):
 1. <http://bloombergtv.mn>
 2. <http://eagle.mn>
 3. <http://itoim.mn>
 4. <http://olloo.mn>
 5. <http://time.mn>
 6. <https://eguur.mn>
 7. <https://gogo.mn>
 8. <https://ikon.mn>
 9. <https://medee.mn>
 10. <https://news.mn>
 11. <https://www.trends.mn>
 12. <https://zarig.mn>
3. Телевизийн нийгэм, эдийн засаг, цаг үеийн нөхцөл байдлын талаар бэлтгэсэн хэлэлцүүлэг, нэвтрүүлэгүүд:
 1. МҮОНТ – “Цаг үе, үзэл бодол”, “Хуулийн засаглал” нэвтрүүлэг;
 2. Монгол телевиз – Нүүдэл, шийдэл нэвтрүүлэг;
 3. ТВ-9 – “Монгол коммент” нэвтрүүлэг;
 4. НТВ – “Улаанбал” тойм нэвтрүүлэг;
 5. Ийгл ТВ – Зочны цаг.
4. Өдөр тутмын сонингууд:
 1. Өдрийн сонин;
 2. Зууны мэдээ;
 3. Өнөөдөр;
 4. Үндэсний шуудан;
5. Эксперт судлаачдын байр суурь (ТВ, сонинд өгсөн ярилцлага, нийтлэл):
 1. их, дээд сургуулийн багш нар;
 2. судлаачид.